

Hospodaření a účetnictví příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Olomouc

Zdeňka Nováková

Bakalářská práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zdeňka Nováková**

Osobní číslo: **M11613**

Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Hospodaření a účetnictví příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Olomouc**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zmapujte a zpracujte literární zdroje týkající se využití účetních údajů, pomocí kterých lze zhodnotit hospodaření příspěvkové organizace.

II. Praktická část

- Provedte analýzu účetních údajů Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18, příspěvkové organizace.
- Zhodnoťte hospodaření příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18, příspěvkové organizace.
- Navrhněte doporučení, která by přispěla ke zlepšení hospodaření v dané příspěvkové organizaci.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HERZÁNOVÁ, Radmila. Ekonomika neziskových organizací: aplikace v příkladech. 1. vyd. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2012, 51 s. Inovace ekonomických předmětů. ISBN 978-80-7455-036-2.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

MÁČE, Miroslav. Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 632 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

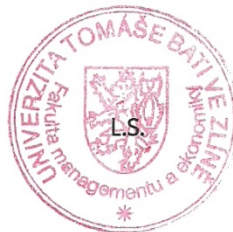
OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

SEAMAN, Bruce A a Dennis R YOUNG. Handbook of research on nonprofit economics and management. Cheltenham: Edward Elgar, c2010, 352 s. ISBN 978-1-84720-358-8.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2014**

Ve Zlíně dne 22. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA

BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybního projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16. 5. 2014

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá hospodařením a účetnictvím příspěvkové organizace poskytující své služby v oblasti školství. Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. Obsahem teoretické části je charakteristika neziskových organizací, státních příspěvkových organizací a příspěvkových organizací územních samosprávných celků. Následně je rozebrána oblast účetnictví, právní úprava účetnictví a účetní závěrka. Poslední část je zaměřena na finanční analýzu. V praktické části je popsána konkrétní příspěvková organizace, objasněno její hospodaření a na závěr provedena zjednodušená finanční analýza.

Klíčová slova: nezisková organizace, příspěvková organizace, účetnictví, finanční analýza

ABSTRACT

This bachelor's thesis deals with the economy and accounting of a contributory organization providing its services in the field of education. The work is divided into a theoretical and a practical part. The theoretical part includes the characteristic of non-profit organizations, state contributory organizations and contributory organizations of local government units. Subsequently the accounting area is analyzed, as well as accounting legislation and financial statements. The last part is focused on financial analysis. The practical part describes particular contributory organization, explains its economy and in the conclusion a simplified financial analysis is made.

Keywords: non-profit organization, contributory organization, accounting, financial analysis

Poděkování

Za vedení práce a cenné rady a připomínky děkuji Ing. Milaně Otrusinové, Ph.D z Ústavu financí a účetnictví Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

Dále děkuji RNDr. Anně Dobrovolné, ředitelce příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Olomouc, Demlova 18, a Eleonoře Paverové, účetní příspěvkové organizace, za poskytnuté materiály a podklady k této bakalářské práci.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE	11
1.1 POJEM NEZISKOVÁ ORGANIZACE.....	11
1.2 TYPOLOGIE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	12
2 PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	14
2.1 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE STÁTU.....	14
2.1.1 Hospodaření příspěvkové organizace státu.....	14
2.2 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ.....	15
2.2.1 Hospodaření příspěvkové organizace.....	16
2.2.2 Peněžní fondy příspěvkových organizací.....	16
2.2.3 Doplnková činnost	17
3 ÚČETNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	19
3.1 PRÁVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ.....	19
3.1.1 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů	20
3.1.2 Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů.....	20
3.1.3 České účetní standardy pro příspěvkové organizace č. 701 – č. 710.....	20
3.1.4 Vnitřní směrnice PO pro oblast účetnictví	21
3.2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	21
3.2.1 Rozvaha.....	21
3.2.2 Výkaz zisku a ztráty	23
3.2.3 Příloha	24
4 FINANČNÍ ANALÝZA	25
4.1 METODY FINANČNÍ ANALÝZY.....	25
4.2 FINANČNÍ ANALÝZA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE.....	26
4.2.1 Ukazatele autarkie	27
4.2.2 Ukazatelé rentability	30
4.2.3 Ukazatele aktivity.....	32
4.2.4 Ukazatele financování.....	34
4.2.5 Ukazatele investičního rozvoje/ útlumu.....	35
4.2.6 Ukazatele produktivity	36
4.2.7 Ukazatele likvidity	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
5 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY OLOMOUC, DEMLOVA 18	39
5.1 HLAVNÍ A DOPLŇKOVÁ ČINNOST PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	40
5.2 HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	41
5.2.1 Majetek příspěvkové organizace.....	41
5.2.2 Finanční hospodaření příspěvkové organizace	41
6 FINANČNÍ ANALÝZA	45

6.1	ANALÝZA ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	45
6.1.1	Majetková struktura	45
6.1.2	Finanční struktura.....	47
6.1.3	Analýza nákladů a výnosů - hlavní činnost.....	50
6.2	VYBRANÉ FINANČNÍ UKAZATELE	54
6.2.1	Ukazatele autarkie	54
6.2.2	Ukazatele rentability	54
6.2.3	Ukazatele aktivity.....	55
6.2.4	Ukazatele financování	56
6.2.5	Ukazatele investičního rozvoje/útlumu.....	57
6.2.6	Ukazatele likvidity	57
7	SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ.....	59
	ZÁVĚR	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	63
	SEZNAM GRAFŮ	65
	SEZNAM OBRÁZKŮ	66
	SEZNAM TABULEK.....	67
	SEZNAM PŘÍLOH.....	68

ÚVOD

Bakalářská práce je zaměřena do oblasti školství, protože vzdělávání je považováno za vůbec nejpotřebnější činnost ve společnosti. Vzdělanost určuje úroveň společnosti a tím má vliv i na růst ekonomiky celého národního hospodářství.

Bakalářská práce se zabývá zhodnocením hospodaření příspěvkové organizace za pomoci analýzy příjmů a výdajů a finanční analýzy. Základními údaji pro provedení finanční analýzy jsou účetní informace získané především z jednotlivých účetních výkazů, které tvoří kompletní účetní závěrku.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí – teoretická část a praktická část.

První část obsahuje teoretickou část charakteristik příspěvkových organizací a jejich funkční zasazení v kontextu neziskových organizací. Prostřednictvím odborné literatury a zejména legislativních norem jsou popsány státní příspěvkové organizace a příspěvkové organizace územních samosprávných celků, dále oblast účetnictví zaměřená na účetní závěrku včetně rozborů jednotlivých účetních výkazů. Poslední kapitola zahrnuje finanční analýzu, možné metody při používání finanční analýzy a finanční ukazatele přizpůsobené příspěvkovým organizacím.

Druhá část již obsahuje konkrétní praktické údaje konkrétního subjektu – ZŠ a MŠ Olomouc, je zde popsána hlavní činnost a okruhy doplňkových činností. Následně je objasněno hospodaření organizace s majetkem a finančními prostředky, které organizace získává z různých zdrojů. Účetní výkazy byly zanalyzovány za období 2011 – 2013, vypracována horizontální a vertikální analýzy majetkové struktury a finanční struktury. Dále byly vypočítány a vyhodnoceny vybrané finanční ukazatele pro analyzovanou organizaci. Na závěr jsou navrženy doporučení pro zlepšení hospodaření příspěvkové organizace.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Vedle obchodních společností a jiných podnikatelských subjektů, jejichž hlavním cílem je produkce zisku, existují na českém trhu i tzv. „neziskové organizace“, které jsou zřizovány za účelem uspokojování potřeb občanů, a tudíž tvorba zisku není jejich prioritou. Základní rozdíly mezi neziskovými organizacemi a obchodními společnostmi spočívají v těchto skutečnostech:

- podnik rozděluje zisk zpravidla mezi své vlastníky, nezisková organizace převádí případně vytvořený zisk do dalšího roku, tudíž jej nerozděluje mezi své zakladatele;
- firemní strategie spočívá v tvorbě zisku, strategií neziskové organizace je efektivní naplňování poslání, pro které byla zřízena;
- marketing firmy je zaměřen na zákazníka, nezisková organizace je orientována na své klienty a dárce. (Šedivý, 2011, s. 20)

1.1 Pojem nezisková organizace

Pokud bychom hledali definici pojmu „nezisková organizace“ v rámci právní legislativy České republiky, úspěšní bychom nebyli, jelikož doposud tento termín nebyl vymezen. Definici můžeme nalézt u různých autorů, kteří se ve svých publikacích zabývají problematikou neziskových organizací.

Pro srovnání uvádím vymezení termínu nezisková organizace několika autory. Jejich interpretace tohoto pojmu je odlišná, ale v základní myšlence se shodují. Jsou to organizace, které byly založeny s určitým posláním, a jejich prioritou není tvorba zisku.

„Existence neziskových organizací je jednou z podmínek pro zdravé naplnění principů demokracie a jejich předmětem činnosti jsou aktivity zejména v oblastech, které jsou pro fungování společnosti důležité a přitom nejsou pokrývány podnikatelskými subjekty. V souvislosti s označením „nezisková organizace“ je vhodné si ujasnit, že tento pojem jednoznačně neznamená, že jde o organizaci, která nerealizuje žádný zisk, ale o organizaci, kde zisk (rozuměno finanční) není nejdůležitějším motivem její existence. Neziskovostí se rozumí skutečnost, že jakýkoliv zisk organizace (dle některých právních předpisů zlepšený výsledek hospodaření) musí být použit pro další činnost a rozvoj organizace.“ (Otrusínová, 2011, s. 1)

Růžičková (2009, s. 6) charakterizuje neziskové organizace následovně: „jsou organizace, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání. Jsou to organizace, o jejichž činnost je jiný zájem, ať už státu, společnosti nebo určité skupiny lidí. Jsou založeny za účelem provozování činnosti ve prospěch toho, kdo měl zájem na jejich zřízení.“

Bielefeld (2012) hovoří o fungování neziskových organizací s tím, že musí naplňovat své poslání. Měli by mít na paměti, že skutečným vlastníkem neziskové organizace je veřejnost. Je to veřejnost, jíž jsou ve své podstatě odpovědné. Nejsou zde žádní určití akcionáři nebo vlastníci, které by bylo potřeba uspokojit. Neziskové organizace jsou předmětem nároků a případných kontrol od mnoha zúčastněných stran, včetně dárců, klientů, členů představenstva, zaměstnanců a dalších.

1.2 Typologie neziskových organizací

Členění neziskových organizací nalezneme v jednotlivých publikacích mnoho. Nejčastěji jsou však řazeny podle:

- principu financování;
- kritéria zakladatele;
- právně organizační formy.

Princip financování

V souvislosti s financováním je rozlišován neziskový sektor na vládní neziskový sektor a nevládní neziskový sektor. Vládní neziskový sektor, označován též jako veřejný sektor, je tvořen zejména organizačními složkami státu, územními samosprávnými celky a příspěvkovými organizacemi. Jedná se o subjekty, které jsou zcela nebo z části financovány z veřejného rozpočtu. Nevládní neziskový sektor, nazýván také jako soukromý neziskový sektor, představuje politické strany, církve, nadace, obecně prospěšné společnosti, které působí nezávisle na vládě.

Kritérium zakladatele

- veřejnoprávní organizace – zakladatelem je veřejná správa, tj. státní správa, nebo územní samospráva;
- soukromoprávní – zakladatelem je soukromá fyzická osoba nebo právnická osoba;
- veřejnoprávní instituce – výkon účelu veřejné správy je dán jako povinnost ze zákona. (Otrusinová, 2011, s. 2)

Právně organizační formy

Jedná se o organizace, které jsou založeny podle těchto právních norem:

- organizace založené podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- organizace založené podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů;
- organizace založené podle jiných zákonů platných pro tento druh organizací;
- organizace založené dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. (Otrusínová, 2011, s. 2)

Vzhledem k zaměření bakalářské práce, se informace budou dále vztahovat pouze k jednomu typu organizace, a to příspěvkové organizaci.

2 PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Jednou z forem neziskové organizace je i příspěvková organizace. Je zřizována pro činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž struktura, velikost a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Působí především v oblasti zdravotnictví, sociální péče, školství, bezpečnosti. Jelikož své služby obvykle poskytuje bezplatně nebo za cenu nižší, než jsou skutečné ceny, nemůže svou činnost provozovat bez poskytnutí finančních prostředků od svého zřizovatele. Na základě typu zřizovatele, existují dvě formy příspěvkových organizací, a to:

- příspěvkové organizace státu, které jsou zřízeny dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- příspěvkové organizace územních samosprávných celků, zřízené dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. (Otrusinová, 2011, s.6)

2.1 Příspěvkové organizace státu

Příspěvkové organizace státu (dále také „SPO“) jsou zřizovány státem nebo organizační složkou státu, zejména pak ministerstvem, jejichž hlavním posláním je zabezpečení základních funkcí státu. Činnost, pro kterou byla příspěvková organizace zřízena, je definována ve zřizovací listině nebo zvláštním zákoně. Na základě souhlasu zřizovatele může příspěvková organizace vykonávat i jinou činnost, avšak musí být sledována odděleně od činnosti hlavní a předmět a rozsah musí být doplněn do zřizovací listiny.

2.1.1 Hospodaření příspěvkové organizace státu

Hospodaření příspěvkové organizace je řízeno rozpočtem nákladů a výnosů, jenž po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo nařízeného odvodu do státního rozpočtu musí být vyrovnaný. Náklady a výnosy, které jsou zahrnuty do rozpočtu, mohou být pouze náklady a výnosy související s hlavní činností organizace. SPO hospodaří s peněžními prostředky získanými:

- hlavní činností;
- od zřizovatele ze státního rozpočtu;
- z vlastních peněžních fondů;

- dary od fyzických osob nebo právnických osob;
- ze zahraničí, včetně prostředků poskytnutých České republice z rozpočtu Evropské unie a přijatých příspěvkovými organizacemi z Národního fondu;
- jinou činností. (Česko, 2000)

Fondy, se kterými SPO hospodaří, jsou pak následující:

- rezervní fond;
- fond reprodukce majetku;
- fond odměn;
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Tvorba jmenovaných fondů, vyjma fondu kulturních a sociálních potřeb, je realizována na základě schválení zlepšeného výsledku hospodaření zřizovatelem. Vytváření a využití fondu kulturních a sociálních potřeb se uskutečňuje v souladu s vyhláškou Ministerstva financí České republiky č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů. Fond je tvořen zálohově z ročního objemu nákladů vynaložených na platy a náhrady platů, popřípadě na odměny.

Výsledek hospodaření organizace je tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a případně výsledkem hospodaření z jiné činnosti. Pokud se organizace ocitne ve ztrátě a nebude schopna tento deficit do dvou let uhradit, musí být organizace zrušena.

2.2 Příspěvkové organizace územních samosprávných celků

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků, tj. kraje a obce, jsou zřizovány na základě zřizovací listiny, jsou zapisovány do obchodního rejstříku a zveřejňovány v Ústředním věstníku ČR. Návrh na zapsání organizace do obchodního rejstříku podává zřizovatel. Dnem vzniku není zápis do obchodního rejstříku, jako je tomu u jiných právnických osob, ale den určený ve zřizovací listině. Povinné údaje zřizovací listiny jsou následující:

- úplný název zřizovatele;
- název, sídlo a identifikační číslo organizace;
- označení statutárního orgánu;
- vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti;
- vymezení majetku, který byl organizaci svěřen k užívání;

- vymezení práv a povinností ke svěřenému majetku;
- určena oblast možných doplňkových činností;
- stanovení doby, na kterou byla organizace zřízena.

2.2.1 Hospodaření příspěvkové organizace

Příspěvková organizace hospodaří se svěřeným majetkem svého zřizovatele a dále s majetkem, jenž může nabývat výhradně pro výkon činnosti, pro kterou byla zřízena. Daný majetek může příspěvková organizace získávat:

- bezúplatným převodem od svého zřizovatele;
- darem s předchozím souhlasem zřizovatele;
- děděním (dědictví je povinna odmítnout, pokud nedisponuje předchozím písemným souhlasem od zřizovatele)
- dalšími způsoby na základě rozhodnutí zřizovatele. (Česko, 2000)

Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky, které získala z vlastní činnosti, přijala z rozpočtu svého zřizovatele, dále s prostředky svých fondů, s dary od fyzických osob a právnických osob z tuzemska i zahraničí. Může také využívat prostředky z Národního fondu a dotace poskytnuté na úhradu provozních nákladů z rozpočtu Evropské unie.

Výsledek hospodaření organizace je tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a případně výsledkem hospodaření z doplňkové činnosti. Jestliže příspěvková organizace ve své doplňkové činnosti produkuje zisk, smí jej použít pouze ve prospěch své hlavní činnosti, jestliže zřizovatel nepovolí jiné využití tohoto zisku.

2.2.2 Peněžní fondy příspěvkových organizací

Jak již bylo zmíněno, příspěvkové organizace hospodaří také se svými peněžními fondy. Tvorba a využití fondů vyplývá ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Peněžní fondy, které příspěvková organizace vytváří, jsou:

- fond rezervní;

rezervní fond je tvořen především ze zlepšeného výsledku hospodaření, poté to mohou být peněžní dary a nespotřebovaná část dotace poskytnutá Evropskou unií na úhradu provozních výdajů. Tento fond příspěvková organizace využívá k dalšímu

rozvoji své činnosti, k uhrazení své ztráty za předchozí roky, k časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi náklady a výnosy a také k úhradě případných sankcí, které jí byly uloženy na základě porušení rozpočtové kázně. Finanční prostředky, vyjma nespotřebované již jmenované dotace, může také organizace použít k posílení investičního fondu;

- fond reprodukce majetku, investiční fond;

investiční fond může být tvořen různými způsoby např. peněžními prostředky ve výši odpisů dlouhodobého hmotného majetku a DNM, investičními dotacemi od zřizovatele, investičními prostředky ze státních fondů. Tento fond organizace se vytváří k financování investičních potřeb, jako jsou např. investiční výdaje, půjčky a úvěry;

- fond odměn;

ze zlepšeného výsledku hospodaření je také tvořen fond odměn, který může být do 80 % jeho výše, maximálně však do výše 80 % finančních prostředků určených na platy zaměstnanců. Tvorba a rozdělení tohoto fondu se provádí na základě schváleného výsledku hospodaření zřizovatelem. Finanční prostředky jsou určeny primárně k úhradě rozdílu, který vznikne z překročení čerpaných prostředků na platy, popřípadě k odměnám zaměstnancům;

- fond kulturních a sociálních potřeb;

peněžní prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb jsou uloženy na speciálním bankovním účtu. Tento fond je tvořen z ročního objemu nákladů vynaložených na platy a náhrady platů, popřípadě na odměny, a to jedním procentem z tohoto objemu. Účelem tvorby fondu kulturních a sociálních potřeb je zabezpečení kulturních, sociálních a dalších potřeb zaměstnanců PO, žáků středních odborných učilišť, interních vědeckých aspirantů a důchodců, při prvním odchodu do starobního nebo invalidního důchodu pracovali u PO, případně pro rodinné příslušníky zaměstnanců a jiné fyzické nebo právnické osoby.

2.2.3 Doplnková činnost

Příspěvkové organizace mohou vedle své hlavní činnosti vykonávat i činnost doplňkovou, které však musí předcházet souhlas zřizovatele. Tuto aktivitu je nutno vymezit ve zřizovací listině a musí splňovat podmínky, které jsou:

- navazovat na hlavní činnost, pro kterou byla zřízena;
- provozování doplňkových činností nesmí narušit chod hlavní činnosti;
- sledování doplňkové činnosti je oddělené od činnosti hlavní. (Tégl a Voltnerová, 2011, s. 57)

Na některé druhy činností je potřeba živnostenský list.

3 ÚČETNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Účetnictví podává finanční informace o působení účetní jednotky. Plní mnoho funkcí, jež jsou navzájem provázané. Jedná zejména o tyto funkce:

- informační – prostřednictvím účetní závěrky podává informace o účetní jednotce;
- registrační – vedení soustavných zápisů o skutečnostech, které se v účetní jednotce dějí;
- kontrolní – slouží např. pro kontrolu zřizovatelem;
- důkazního prostředku při vedení sporů;
- základu pro vyměňování daňových povinností.

Dále při vedení účetnictví by měli účetní jednotky dodržovat soubor určitých pravidel, která jsou označována jako obecně uznávané účetní zásady. Mezi nejdůležitější zásady jsou řazeny:

- zásada vymezení účetní jednotky;
- zásada úplnosti z hlediska času a rozsahu;
- zásada opatrnosti;
- zásada aktuálního principy;
- zásada realizačního principu
- zásada konzistence a další. (Blechová a Janoušková, 2012, s. 19)

Podle ustanovení § 8 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále také „zákon o účetnictví“) jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví správné, srozumitelné, průkazné, úplné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.

3.1 Právní úprava účetnictví

Příspěvková organizace jako právní subjekt je povinna se v oblasti účetnictví řídit zejména těmito předpisy:

- zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů;
- českými účetními standardy pro příspěvkové organizace č. 701 – č. 710;

- vnitřními směrnici.

3.1.1 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Základní legislativní normou je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, který je členěn do 7 částí. První část (§1 -§8) vymezuje účetní jednotky, předmět účetnictví a povinnost vést účetnictví. Druhá část (§9 -§17) uvádí rozsah vedení účetnictví a zaměřuje se na problematiku účetních zápisů, dokladů a účetních knih. Třetí důležitou částí (§18 -§23) je zaměření na účetní závěrku a definování podniků, které podléhají auditu. Čtvrtá část (§24 -§28) vymezuje způsoby oceňování. Pátá část (§29 -§30) obsahuje inventarizaci majetků a závazků, druhů a forem inventur. Část šestá (§31 -§32) se zabývá problematikou uschování účetních záznamů. Poslední sedmá část (§33 -§40) obsahuje společná, přechodná a závěrečná ustanovení.

3.1.2 Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů

Prováděcí vyhláška je druhým nejdůležitějším předpisem pro vedení účetnictví. Vyhláška se vztahuje na účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, dobrovolnými svazky obcí, regionálními radami regionů soudržnosti, příspěvkovými organizacemi, státními fondy podle rozpočtových pravidel a organizačními složkami státu.

Vyhláškou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. Obsahuje předmět úpravy a působnost, rozsah a způsob sestavování účetní závěrky, dále vymezuje obsah některých položek rozvahy a výkazu zisku a ztrát, položek o přehledu peněžních toků a změnách vlastního kapitálu. Následující část určuje uspořádání, označování a obsahové vymezení části přílohy. Poslední části se zabývají některými účetními metodami, směrnou účtovou osnovou a přechodnými a zrušovacími ustanoveními.

3.1.3 České účetní standardy pro příspěvkové organizace č. 701 – č. 710

České účetní standardy stejně jako vyhlášky jsou rozděleny podle typů účetních jednotek. Pro příspěvkové organizace jsou dané standardy č. 701 až č. 710, jejichž obsahem je popis účetních metod a postupů účtování. Účetní standardy nelze považovat za závazné, jelikož nejsou právním předpisem.

3.1.4 Vnitřní směrnice PO pro oblast účetnictví

Vnitřními směrnici si každá účetní jednotka upravuje účetní postupy dle vlastní potřeby, jelikož v uvedených legislativách nejsou přesně vymezeny. Jestliže si účetní jednotka určí postupy účtování ve vnitřní směrnici, jsou pro ni závazné a je povinna tyto postupy dodržovat. Úloha vnitřních předpisů spočívá v tom, aby byl zajištěn jednotný metodický postup při sledování skutečností, které nastaly v účetní jednotce.

3.2 Účetní závěrka příspěvkové organizace

Účetní závěrku představuje soubor výkazů v peněžním vyjádření, které účetní jednotka sestavuje vždy na konci účetního období. Tyto výkazy podávají informace o celkovém hospodaření organizace.

Příspěvková organizace sestavuje účetní závěrku dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, ve zjednodušeném rozsahu, tj. rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha.

3.2.1 Rozvaha

Hlavní funkcí a obsahem rozvahy je přehledné uspořádání majetku organizace a dále z jakých zdrojů byl majetek pořízen. Rozvaha, někdy také jako bilance, je rozlišována v závislosti na tom, k jakému časovému okamžiku je sestavována, jedná se o:

- zahajovací rozvahu – sestavována ke dni založení;
- počáteční rozvahu – sestavována k počátku účetního období;
- konečná rozvahu – sestavována ke konci účetního období a při ukončení činnosti;
- mimořádná rozvahu – sestavována kdykoliv, v důsledku mimořádných událostí;
- mezitímní rozvahu – sestavována v průběhu účetního období na základě zvláštních právních předpisů.

Rozvaha je složena ze dvou částí, a to z aktiv a pasiv.

Aktiva

Aktiva lze obecně charakterizovat jako majetek vložený do účetní jednotky a také majetek, který si účetní jednotka pořídila v průběhu své činnosti. Aktiva jsou rozlišována podle toho, jakou dobu v organizaci setrvávají, tj. stálá aktiva a oběžná aktiva. Pod stálými aktivy jsou řazeny majetkové položky, jejichž doba použitelnosti je delší než jeden rok a jsou

charakteristické tím, že se obvykle postupně opotřebovávají. Toto opotřebení je vyjadřováno odpisy. Stálá aktiva jsou tvořena:

- dlouhodobým nehmotným majetkem – jehož součástí jsou např. nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva, drobný dlouhodobý nehmotný majetek;
- dlouhodobým hmotným majetkem – který je tvořen např. pozemky, stavbami, kulturními předměty, drobným dlouhodobým hmotným majetkem;
- dlouhodobým finančním majetkem – jenž je složen např. z majtkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem, dlouhodobých termínovaných vkladů, ostatního dlouhodobého finančního majetku;
- dlouhodobými pohledávkami – jenž obsahují položky např. dlouhodobé poskytnuté návratné finanční výpomoci, dlouhodobé poskytnuté zálohy.

Pro oběžná aktiva je typické, že jsou spotřebovávány jednorázově a jejich doba využití je kratší než jeden rok. Položky, které tvoří oběžná aktiva, jsou následující:

- zásoby – obsahují položky např. zásoby, pořízení materiálu, výrobky, pořízení zboží;
- krátkodobé pohledávky – zahrnují položky, jakou jsou např. odběratelé, krátkodobé poskytnuté zálohy, pohledávky za zaměstnanci;
- krátkodobý finanční majetek - je tvořen např. z majtkových cenných papírů k obchodování, jiných běžných účtů, běžného účtu, cenin.

Pasiva

Finanční zdroje, ze kterých byla pořízena nebo mohou být pořízena aktiva organizace, jsou označovány jako pasiva. Základním hlediskem klasifikace pasiv je hledisko vlastnictví, podle kterého se pasiva rozlišují na vlastní zdroje, tj. vlastní kapitál, a cizí zdroje. Vlastní kapitál je tvořen položkami:

- jmění účetní jednotky a upravující položky – jenž obsahuje např. jmění účetní jednotky, transfery na pořízení dlouhodobého majetku, kurzové rozdíly;
- fondy účetní jednotky – obsahují fond odměn, fond kulturních a sociálních potřeb, rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření, rezervní fond z ostatních titulů, fond reprodukce majetku;

- výsledek hospodaření – zahrnuje výsledek hospodaření běžného účetního období, výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení a výsledek hospodaření předcházejících účetních období.

Cizí zdroje představují součet položek:

- rezervy;
- dlouhodobé závazky – jsou souhrnem např. dlouhodobých úvěrů, dlouhodobých přijatých záloh, ostatních dlouhodobých závazků;
- krátkodobé závazky – obsahují položky, kterými jsou např. krátkodobé úvěry, dodavatelé, zaměstnanci, zdravotní pojištění, sociální zabezpečení.

3.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty, někdy také výsledovka, je výkaz, který vyjadřuje, jakého výsledku hospodaření účetní jednotka dosáhla za běžné účetní období a minulé účetní období. Obsahem výkazu zisku a ztráty jsou náklady, výnosy a výsledek hospodaření. Veškeré položky uvedené v tomto výkazu jsou rozlišovány v závislosti na činnosti, která je vyvolala, tj. činnost hlavní a činnost hospodářská, a v závislosti na období, ve kterém vznikly, tj. běžné účetní období a minulé účetní období.

Náklady

Náklady představují vynaložení prostředků na určité výkony, bez ohledu na to, kdy dojde k jejich úhradě. Náklady jsou ve výkazu zisku a ztráty rozlišovány na:

- náklady z činnosti – obsahují např. spotřebu materiálu, spotřebu energie, cestovné, opravy a udržování, mzdové náklady;
- finanční náklady – jsou souhrnem položek např. úroků, kurzových ztrát, ostatních finančních nákladů;
- náklady na transfery – zahrnují náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery a náklady vybraných místních vládních institucí na transfery;
- daň z příjmu – položka je tvořena daní z příjmu a dodatečnými odvody daně z příjmu.

Výnosy

Výnosy představují peněžní částky, které účetní jednotka získala z veškerých svých činností, bez ohledu na dobu přijetí peněžní částky. Výnosy jsou rozlišovány na:

- výnosy z činnosti – zahrnují např. výnosy z prodeje vlastních výrobků, výnosy z prodeje služeb, výnosy z pronájmu, výnosy z prodaného zboží;
- finanční výnosy – obsahují např. úroky, kurzové zisky, ostatní finanční výnosy;
- výnosy z transferů - zahrnují výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů a výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů.

Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření sděluje informace týkající se posouzení hospodaření organizace v daném účetním období. Může nabývat kladné hodnoty, která představuje zisk, a záporné hodnoty, která znamená ztrátu. Výsledek hospodaření obsahuje dvě položky:

- výsledek hospodaření před zdaněním – který zjistíme odečtením celkových nákladů vyjma položky daně z příjmu od celkových výnosů;
- výsledek hospodaření běžného účetního období – jenž určíme odečtením celkových nákladů od celkových výnosů.

3.2.3 Příloha

Obsahem přílohy je vysvětlení a doplnění informací, které jsou uvedené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Podoba přílohy účetní závěrky pro příspěvkové organizace je stanovena standardizovaným formulářem.

4 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza je významnou součástí podnikového řízení. Slouží k hodnocení hospodaření a finanční situace podniku. Pomocí finanční analýzy může podnik odhalit faktory, které pozitivně či negativně ovlivnily hospodaření. Na základě výsledků získaných z analýzy může podnik odhadovat budoucí vývoj podniku a také jej ovlivnit.

Východiskem pro kvalitní zpracování finanční analýzy a získání potřebných informací jsou data. Hlavními zdroji dat jsou účetní výkazy, tj. rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha k účetní závěrce. Dalším významným zdrojem může být výroční zpráva, oficiální ekonomické statistiky, údaje z odborného tisku či internetu. (Knápková, 2013, s. 18)

4.1 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy se obvykle člení dle náročnosti matematických a jiných operací využívaných pro zpracování dat na metody elementární a vyšší metody. (Otrusinová, 2011, s. 57)

Nejčastěji se při finanční analýze používají metody elementární, tj. základní, jelikož jsou nejsrozumitelnější a využívají základní matematické operace, jakou jsou např. součet, rozdíl, podíl a procenta. Vyšší metody jsou již náročnější, jelikož jsou založeny na složitějších matematických operacích, vyžadují potřebné technické případně softwarové vybavení a je potřeba výstupům z těchto metod rozumět.

K vyšším metodám patří:

- matematicko – statistické metody;
- nestatické metody.

Elementární metody se v závislosti na třídění ukazatelů rozlišují na:

1. analýzu absolutních (stavových) ukazatelů:
 - horizontální analýza (analýza trendů),
 - vertikální analýza (procentní rozbor);
2. analýzu rozdílových
3. analýzu tokových ukazatelů;
4. analýzu poměrových ukazatelů;
5. analýzu soustav ukazatelů. (Otrusinová, 2011, s. 88)

Analýza absolutních (stavových) ukazatelů

Tato metoda využívá údajů přímo z účetních výkazů a nijak je nemusí matematicky upravovat. Nástrojem pro analýzu absolutních ukazatelů je horizontální analýza, která se zabývá porovnáváním změn u jednotlivých položek výkazů v časovém uspořádání, a analýza vertikální, jenž se zabývá procentuálním podílem jednotlivých položek většinou aktiv, pasiv, nákladů a výnosu na celkovém součtu těchto položek.

Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele vyjadřují rozdíl dvou absolutních ukazatelů, např. aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. Výsledná hodnota vyjadřuje, o kolik se zvýšila či snížila hodnota sledovaných položek vůči předcházejícímu účetnímu období. Účelem této metody je zejména analýza a řízení likvidity podniku.

Analýza tokových ukazatelů

Oblastí analýzy jsou zejména náklady, výnosy, příjmy a výdaje. U této metody je vhodné využít horizontální a vertikální analýzy.

Analýza poměrových ukazatelů

Výslednou hodnotu zjistíme podílem dvou absolutních ukazatelů, tj. stavových, rozdílových, nebo tokových ukazatelů.

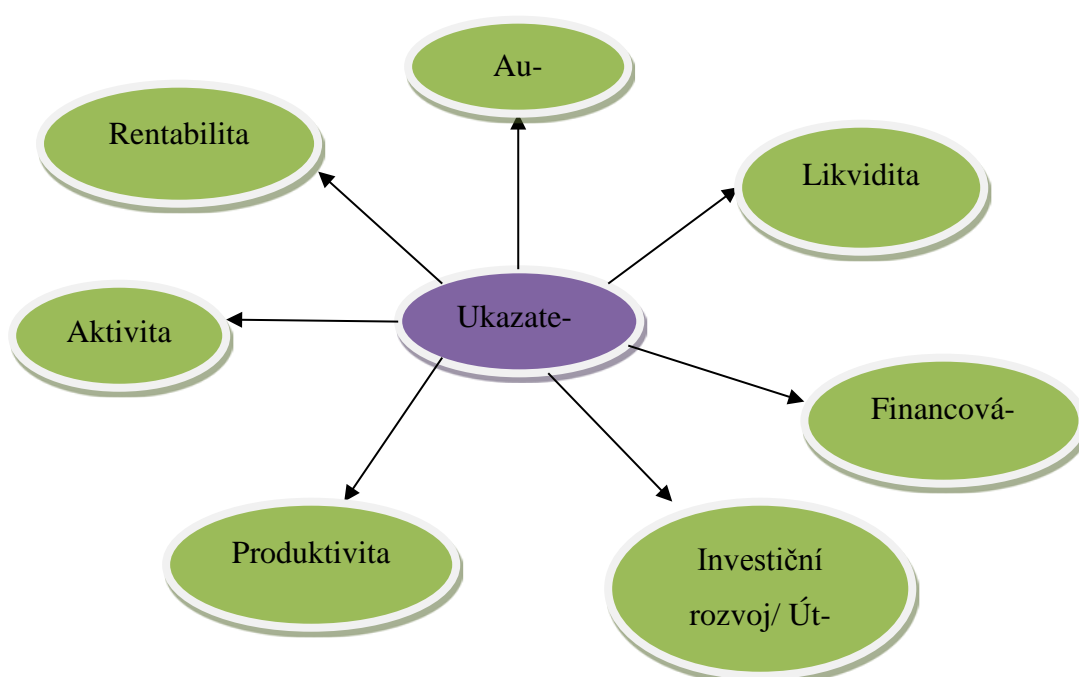
4.2 Finanční analýza příspěvkové organizace

Využití finanční analýzy se předpokládá zejména u firem soukromého tržního sektoru zaměřených na zisk. Příspěvková organizace představuje určité specifikum, jelikož jejím hlavním cílem není vytvářet zisk a není založena na principu samofinancování. Vzhledem ke skutečnosti, že působení příspěvkové organizace je podmíněno právními normami a zřizovací listinou, nemůže provádět některé činnosti, které mohou provádět jiné subjekty (např. podnikatelské). Ze zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů není příspěvkovým organizacím dovoleno např. přijímat ani poskytovat půjčky a úvěry, nebo na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů nemůže příspěvková organizace např. nakupovat akcie nebo jiné cenné papíry, zřizovat nebo zakládat právnické osoby.

Z těchto důvodů, které jsou specifické pro příspěvkové organizace, je důležité, aby tradičně užívané metody a ukazatele finanční analýzy byly vybírány a přizpůsobeny pro příspěvkové organizace.

Výběr ukazatelů pro finanční analýzu nejen pro příspěvkové organizace uvádí Kraftová (2002, s. 100) a hovoří o tzv. „*strukturovaném souboru pro municipální firmu*“, které zpracovala do grafického schématu (viz obrázek č. 1).

Obrázek č. 1 Návrh strukturovaného souboru ukazatelů finanční analýzy municipální firmy (Kraftová, 2002)

4.2.1 Ukazatele autarkie

Ukazatel autarkie (míra autarkie) vyjadřuje schopnost soběstačnosti organizace vzhledem k pokrytí nákladů svými výnosy dosaženými z hlavní činnosti.

Při hodnocení míry autarkie je potřeba brát v úvahu dva požadavky, kterými jsou:

- předpoklad plného nasycení poptávky nabídkou;
- předpoklad, že neexistuje soukromá firma, která by potřebovala na stejnou úroveň výstupů menší vstupy.

Jestliže by tyto předpoklady nebyly splněny, ztížily by vyhodnocení modifikovaných ukazatelů rentability. (Kraftová, 2002, s. 101)

Podle typu použitých dat pro hodnocení autarkie je rozlišována báze:

- výnosově nákladová – obsahem jsou aplikované účetní principy, tj. aktuálnost realizační princip, věcná shoda nákladů a výnosů a další;
- příjmově výdajová – báze je vázána na tok peněžních prostředků a je nezbytné, aby se odlišilo, zda do příjmů a výdajů jsou zahrnované pouze provozní (neinvestiční) toky, nebo zda jsou do příjmů a výdajů zahrnuty jak neinvestiční tak investiční toky. (Kraftová, 2002, s. 101)

Kraftová (2002, s. 101) dodává, že: „*ukazatel autarkie na příjmově výdajové bázi je zdánlivě vhodnější pro municipální firmy orientované spíše na sledování příjmů a výdajů v návaznosti na rozpočet zřizovatele, ovšem obsahuje v sobě řadu úskalí. V příjmech zachycené prostředky mohou představovat výnosy vázané na jiné než hodnocené období, což může zkreslit interpretaci ukazatele z hlediska míry schopnosti generovat příjmy ve vazbě na výkony hodnoceného období. Na druhou stranu výdaje jsou koncipovány bez odpisů investičního majetku, a tak celkově ukazatel nezachycuje míru samoreprodukce tohoto majetku municipální firmou.*“

Mezi hlavní ukazatele autarkie patří:

- autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů;
- celková autarkie na bázi příjmů a výdajů a její modifikovaná podoba v oblasti provozní;
- míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

$$A_{HV-H\check{C}} = \frac{V_{H\check{C}}}{N_{H\check{C}}} \times 100$$

Kde:

$A_{HV-H\check{C}}$ - autarkie hlavní činnosti na nákladově výnosové bázi,

$V_{H\check{C}}$ - výnosy z hlavní činnosti,

$N_{H\check{C}}$ - náklady z hlavní činnosti.

Jde o ukazatel, který se týká pouze hlavní činnosti, a odráží, do jaké míry je municipální firma soběstačná z hlediska pokrytí nákladů z hlavní činnosti svými výnosy.

Do výnosů jsou zahrnuty neinvestiční dotace, které jsou částí veřejných prostředků určených k zajištění k realizování veřejných produktů municipální firmou a které většinou

představují nejvýznamnější část výnosů. Výsledek je interpretován v %. Za pozitivní výsledek lze považovat hodnotu rovné 100 %, ze kterého vyplývá, že municipální firma je schopna pokrýt veškeré své náklady z hlavní činnosti svými výnosy. Pokud hodnota je menší než 100 %, znamená to, že firma nedostatečně kryje své náklady a je potřeba provést analýzu příčin. V případě hodnoty vyšší než 100 %, je nutné vyhodnotit, čím byla tato situace způsobena a zda by dotační prostředky nebylo lepší využít jiným způsobem. (Kraftová, 2002, s. 102)

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů

$$A_{CF} = \frac{P_y}{V_e} \times 100 \quad \text{resp.} \quad A_{CF} = \frac{NIP_y}{NIV_e} \times 100$$

Kde:

A_{CF} - autarkie na příjmově výdajové bázi celkem,

P_y - příjmy,

V_e - výdaje,

NIP_y - neinvestiční (provozní) příjmy,

NIV_e - neinvestiční (provozní) výdaje.

Využitím tohoto ukazatele se odbourává vliv účetních principů použitých při účtování nákladů a výnosů. Je možné ho sestavovat:

- bez rozlišování investičních a neinvestičních, tj. provozních příjmů a výdajů;
- pouze na bázi neinvestičních příjmů a výdajů, které prezentují provozní činnost;
- případně zvlášť v dimenzích investičních příjmů a výdajů.

Pozitivním výsledkem při hodnocení celkové autarkie na bázi příjmů a výdajů je hodnota 100 % nebo nepatrně vyšší než 100 %. (Kraftová, 2002, s. 103)

Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech

$$A_{NID} = \frac{NID}{NIP_y} \times 100$$

Kde:

A_{NID} - míra příjmů z neinvestiční dotace na neinvestičních příjmech,

NID - neinvestiční dotace,

NIP_y-neinvestiční příjmy.

Kraftová (2002, s. 101) uvádí že: „*ukazatel míry pokrytí celkových provozních příjmů provozní dotací je významným indikátorem podílu rozpočtových prostředků na financování produkce municipální firmy.*“

Tento ukazatel vyjadřuje, jak velkou částí se rozpočtové prostředky podílejí na financování produkce municipální firmy. Zbývající část příjmů, které doplní tyto příjmy do 100 %, představují tzv. uživatelské poplatky, resp. nahodilé příjmy a příjmy z činnosti doplňkové. (Kraftová, 2002, s. 104)

4.2.2 Ukazatelé rentability

Rentabilita, tj. výnosnost, představuje schopnost podniku vytvářet zisk. V rámci nejen příspěvkových organizací je ukazatel rentability jedním z nejdiskutovanějších problémů, jelikož primárním cílem hlavní činnosti není tvorba zisku, ale vyrovnanost nákladů a výnosů. Dosažení zisku je cílem u doplňkové činnosti, pokud ji příspěvková organizace vykonává. Z tohoto důvodu je ukazatel rentability využíván především pro hodnocení ziskovosti u doplňkové činnosti.

Ukazatelé pro analýzu rentability v rámci příspěvkových organizací jsou:

- rentabilita nákladů doplňkové činnosti;
- míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti;
- CF - rentabilita provozních příjmů doplňkové činnosti;
- haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k ψ .

Rentabilita nákladů doplňkové činnosti

$$r_{ND\check{c}} = \frac{HV_{D\check{c}}}{N_{D\check{c}}} \times 100$$

Kde:

$r_{ND\check{c}}$ - rentabilita nákladů doplňkové činnosti,

$HV_{D\check{c}}$ - výsledek hospodaření doplňkové činnosti,

$N_{D\check{c}}$ - náklady doplňkové činnosti.

Ukazatel rentability nákladů je řazen mezi nejpřísnější ukazatele efektivnosti, jelikož poměřuje užitiný efekt, jenž má podobu zisku, s prostředky, které bylo potřeba vynaložit na

jeho produkci. Cílem je dosažení co nejvyšší hodnoty ukazatele. Pokud by směřovala výsledná hodnota k zápornému číslu, měla by organizace zvážit upuštění od své doplňkové činnosti. (Kraftová, 2002, s. 107)

Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti

$$Z'' = \frac{zisk_{DČ}}{zisk_{HČ}} \times 100$$

Kde:

Z'' - míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti,

$zisk_{DČ}$ - výsledek hospodaření z doplňkové činnosti implicitně v kladné hodnotě,

$zisk_{HČ}$ - výsledek hospodaření z hlavní činnosti implicitně v záporné hodnotě.

Výpočet tohoto ukazatel se provádí pouze za předpokladu, že hlavní činnost je ztrátová a municipální firma vykonává doplňkovou činnost. Výsledek interpretuje procentuální míru, v jaké je ztráta z hlavní činnosti pokryta ziskem z doplňkové činnosti.

CF - rentabilita provozních příjmů doplňkové činnosti

$$r_{CF-DČ} = \frac{CF_{DČ}}{NIPy_{DČ}} \times 100 = \frac{(HV+O+\Delta R)_{DČ}}{NIPy_{DČ}} \times 100$$

Kde:

$r_{CF-DČ}$ - cash flow rentabilita provozních příjmů doplňkové činnosti,

$CF_{DČ}$ - tok hotovosti z doplňkové činnosti,

$NIPy_{DČ}$ - neinvestiční (provozní) příjmy z doplňkové činnosti,

$HV_{DČ}$ - výsledek hospodaření z doplňkové činnosti,

$O_{DČ}$ - odpisy dlouhodobého majetku využívaného pro doplňkovou činnost,

$\Delta R_{DČ}$ - přírůstek rezerv z doplňkové činnosti (rozdíl mezi vytvořenými a zúčtovanými rezervami v období).

Prostřednictvím tohoto ukazatele je hodnocena oblast doplňkové činnosti z hlediska míry tvorby hotovostních toků prostřednictvím příjmů z této činnosti.

Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k ψ

$$HUN = \frac{N_{D\check{c}}}{V_{D\check{c}}}$$

$$HUN - \psi \rightarrow \min.$$

Kde:

$N_{D\check{c}}$ - náklady na doplňkovou činnost,

$V_{D\check{c}}$ - výnosy z doplňkové činnosti,

ψ - lomový faktor = 0,6180339.

Haléřový ukazatel se využívá u doplňkové činnosti, přičemž tato činnost by měla být zisková. Zde vyplývá, čím vyšší je ziskovost, tím efektivnější je doplňková činnost. Výsledná hodnota se porovnává se zlomovým faktorem, jehož hodnota je 0,6180339. Čím blíže je haléřový ukazatel ke zlomovému faktoru, tím lepšího ekonomického výsledku v doplňkové činnosti bude organizace dosahovat. (Kraftová, 2002, s. 110)

4.2.3 Ukazatele aktivity

Prostřednictvím ukazatele aktivity lze zjistit, jak efektivně příspěvková organizace využívá svá aktiva. Ukazatele mohou mít dvě podoby, a to:

- Obrátky, která vyjadřuje počet obrátek za jeden rok, tj. kolikrát se určitá položka přemění do jiné položky;
- doby obratu, která určuje dobu, po kterou je majetek v určité formě vázán ve firmě, doba je většinou vyjádřena ve dnech.

Kraftová (2002, s. 119) doporučuje pro hodnocení municipálních firem tyto ukazatele aktivity:

- obrat kapitálu;
- míra vázanosti fixních aktiv na výnosech;
- doba obratu pohledávek;
- poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků;
- rychlost obratu zásob (pouze v případě, že zásoby představují významnou položku).

Obrat kapitálu

$$\text{Obrat kapitálu} = \frac{\text{Celkové výnosy}}{\text{Celková pasiva}}$$

Obrat kapitálu se využívá pro zjištění, jak velká část celkových zdrojů, tj. aktiv, se otočí v ročních výnosech.

Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech

$$\text{Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech} = \frac{\text{Fixní aktiva}}{\text{Celkové výnosy}}$$

Výsledkem tohoto ukazatele je hodnota vyjadřující náročnost na dlouhodobý majetek. Jestliže je hodnota v komparaci s odvětvím nižší, znamená to nedostatek potřebného dlouhodobého majetku, pokud je naopak výrazně vyšší, představuje to neefektivní využívání majetku. (Kraftová, 2002, s. 121)

Doba obratu pohledávek

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Průměrná hodnota pohledávek}}{\frac{\text{Celkové výnosy}}{360}}$$

Využití ukazatele je doporučováno zejména firmám, jejichž pohledávky nabývají vysokých hodnot. Výsledná hodnota vyjadřuje dobu, tj. počet dnů, za kterou by byly pohledávky zaplacený z výnosů. Cílem je dosahovat co nejnižší hodnoty.

Poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků

Poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků

$$= \frac{\frac{\text{Průměrná hodnota krátk. pohledávek}}{\text{Celkové provozní výnosy}}}{\frac{\text{Průměrná hodnota krátk. závazků}}{\text{Celkové provozní náklady}}}$$

Zde se zjišťuje, v jak velké míře se shoduje doba splatnosti pohledávek s dobou splatnosti závazků. Ukazatel by měl nabývat okolo hodnoty 1, jelikož tato hodnota vyjadřuje vyváženou situaci mezi těmito dobami. Z hlediska hospodaření s finančními prostředky je pro organizaci příznivější situace tehdy, pokud pohledávky jsou hrazeny v kratším časovém období, než jsou hrazeny závazky, tj. výsledná hodnota je nižší než 1. (Kraftová, 2002, s. 124)

Rychlost obratu zásob

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{Celkové náklady}}{\text{Průměrná hodnota zásob}}$$

Výsledek vyplývající z tohoto ukazatele udává, kolikrát se náklady obrátí v zásobách. Hodnota by měla nabývat vyšších, resp. rostoucích hodnot. (Kraftová, 2002, s. 125)

4.2.4 Ukazatele financování

Jestliže jsou využívány ukazatele financování v oblasti příspěvkové organizace, je potřeba, aby byly rozlišeny finanční prostředky poskytnuté na provozní, tj. neinvestiční, činnost nebo na investiční činnost. Ukazatele poskytují informace o tom, z jaké části je organizace financována z rozpočtu, a jakou část představují prostředky získané z doplňkové činnosti.

Kraftová (2002, s. 126) doporučuje tyto ukazatele:

- míra finanční nezávislosti (stability);
- míra věřitelského rizika;
- síla finanční páky.

Míra finanční nezávislosti (stability)

$$\text{Míra finanční nezávislosti} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celkový kapitál}} \times 100$$

Pokud výsledek nabývá relativně vysokých hodnot, tj. nad 70 %, vypovídá to o tom, že organizace je stabilní, jelikož má dostatečně pokrytý svůj majetek. Hodnota pod 50 % je signálem pro zvýšenou pozornost na tuto organizaci a hodnota nižší než 30 % vyjadřuje nestabilitu organizace a z největší pravděpodobností směřuje organizace k zániku.

Míra věřitelského rizika

$$\text{Míra věřitelského rizika} = \frac{\text{Stav cizího kapitálu}}{\text{Stav kapitálu}}$$

Míra věřitelského rizika odráží jak velkou částí se cizí kapitál, podílí na finančních zdrojích. (Kraftová, 2002, s. 128)

Míra oddlužování

$$\text{Míra oddlužování} = \frac{CF}{\emptyset CK} = \frac{CF}{\emptyset CK_{\text{ú}}} = \frac{HV + O + \Delta R}{\emptyset CK_{\text{ú}}}$$

Kde:

CF - vygenerovaný tok hotovosti období,

CK - průměrný stav cizího kapitálu,

CK_ú - úročený cizí kapitál,

HV - hospodářský výsledek celkem,

O - celkové odpisy dlouhodobého majetku,

ΔR - přírůstek z rezerv (z doplňkové činnosti).

Výsledek interpretuje schopnost organizace vytvářet prostředky, které by posloužily ke splácení dluhu. Ukazatel míry oddlužování se využívá především u organizací, které využívají bankovní úvěry. (Kraftová, 2002, s. 129)

4.2.5 Ukazatele investičního rozvoje/ útlumu

Jelikož příspěvkové organizace se nepohybují v podmínkách, v nichž fungují pravidla tržního mechanismu, je ukazatel investičního rozvoje/útlumu velmi významný. Zde je posuzována kvantita a kvalita majetku. Na základě zjištěného výsledku se rozhoduje o investičním rozvoji nebo útlumu. Nová aktiva, která organizace pořizuje, mohou mít podobu restitučních (obnovovacích) investic, nebo tzv. čistých (netto) investic. Na pořízení potřebného dlouhodobého majetku musí mít organizace finanční prostředky, které získává zejména prostřednictvím samofinancování nebo investičních dotací. Pro hodnocení se využívají:

- koeficient opotřebení dlouhodobého majetku;
- míra investičního rozvoje. (Kraftová, 2002, s. 133)

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

$$k_{ODM} = \frac{\Sigma PC - \Sigma ZC}{\Sigma PC} = 1 - \frac{\Sigma ZC}{\Sigma PC}$$

Kde:

ΣPC - souhrn pořizovacích (vstupních) cen dlouhodobého majetku,

ΣZC - souhrn zůstatkových cen dlouhodobého majetku.

Koeficient opotřebení ukazuje míru opotřebení investičního majetku. Čím vyšší je výsledná hodnota, tím vyšší bude potřeba získání investic. Hodnota koeficientu je výrazně ovlivněna zvoleným způsobem odepisování. (Kraftová, 2002 s. 134)

Míra investičního rozvoje

$$\text{Míra investičního rozvoje} = \frac{I_B}{O} \text{ resp. } \frac{I_B}{\Sigma O}$$

Kde:

I_B - investice brutto,

O – odpisy,

ΣO – oprávkky.

Výsledná hodnota vyjadřuje schopnost organizace obnovit resp. rozšířit svůj investiční majetek během jednoho roku z odpisů. (Kraftová, 2002, s. 135)

4.2.6 Ukazatele produktivity

Ukazatele produktivity jsou ukazateli schopnosti a výkonnosti organizace vázaných na zdroje tvorby bohatství, tj. práce nebo kapitál. Zde jsou zařazeny dva ukazatele, a to:

- produktivita práce;
- produktivita kapitálu.

Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty

$$PP = \frac{PH}{\Phi L}$$

Kde:

PH - přidaná hodnota,

ΦL - průměrný počet pracovníků.

„Produktivita práce počítaná z přidané hodnoty udává, kolik peněžních jednotek vytvořené přidané hodnoty připadá na pracovníka municipální firmy.“ (Kraftová, 2002. S. 138)

Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

$$r_K^* = \frac{PH}{\Phi K} \times 100$$

Kde:

PH - přidaná hodnota,

ΦK - celkový kapitál.

Pomocí tohoto ukazatele lze zjistit, jakou má kapitál produkční sílu. Cílem je dosahovat co nejvyšších hodnot. (Kraftová, 2002, s. 139)

4.2.7 Ukazatele likvidity

Nejčastějšími ukazateli likvidity pro příspěvkové organizace je ukazatel okamžité a pohotové likvidity.

Okamžitá likvidita

$$L_I = \frac{Pe}{KZv}$$

Kde:

Pe - peníze a jejich ekvivalenty,

KZv - krátkodobé závazky.

Doporučenou hodnotou pro okamžitou likviditu je hodnota 0,2. U příspěvkových organizací bývá výsledné číslo zpravidla vyšší.

Pohotová likvidita

$$L_{II} = \frac{Pe+Po}{KZv}$$

Kde:

Po - pohledávky (krátkodobé).

Hodnota ukazatele by se měla pohybovat kolem 1, jenž vyjadřuje vyrovnanost mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky. Jestliže je hodnota nižší než jedna, výsledek poukazuje na nebezpečí nesolventnosti. Naopak pokud je hodnota vyšší než jedna, výsledek značí o neefektivním vázání prostředků v pohledávkách a penězích. (Kraftová, 2002, s. 117)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY OLOMOUC, DEMLOVA 18

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18, příspěvková organizace (dále také „PO“) jako právnická osoba vznikla v roce 1995, ale její činnost byla zahájena již v roce 1984. V této době organizace působila jako základní devítiletá škola, ke sloučení s ostatními pracovišti došlo až později.

Od 1. 1. 2003 převzalo u organizace zřizovatelskou funkci Statutární město Olomouc, a to v souladu s usnesením zastupitelstva města ze dne 26. 9. 2002. Na základě ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ustanovením § 27 zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů byla zřízena Základní škola Olomouc, Demlova 18, příspěvková organizace.

V roce 2004 došlo ke sloučení Základní školy se sídlem Olomouc, Petřkova 3, a Mateřské školy se sídlem Olomouc, Petřkova 5, se Základní školou Olomouc, Demlova 18. Spojením uvedených subjektů došlo také ke změně názvu organizace na současný název Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18, příspěvková organizace.

První pracoviště Základní škola Olomouc, Demlova 18, je tvořeno sedmi navzájem propojenými pavilóny, areálem, jehož menší část tvoří parkoviště pro zaměstnance školy a větší část představuje plochu pro sportovní činnosti. V prvních pěti pavilónech se nachází třídy pro první a druhý stupeň základního vzdělávání, kabinety učitelů a kanceláře vedení školy. Dále jsou v těchto pavilónech také umístěny počítačové učebny, učebna hudební výchovy a přírodopisu, školní kuchyňka a žákovská a učitelská knihovna. Šestý pavilón představuje rozsáhlou tělocvičnu, která je rozdělena oponou na dvě části. V sedmém pavilónu je školní jídelna, která v r. 2004 prošla rekonstrukcí.

Druhé pracoviště Základní škola Olomouc, Petřkova 3, je umístěno do dvoupatrového objektu s rozsáhlou zahradou. Nachází se zde pět moderně zařízených tříd pro žáky prvního stupně, tři odborné učebny, výtvarný ateliér, audiovizuální a internetová učebna. Dále je zde sborovna, školní jídelna s výdejnou stravy, školní družina, knihovna a tělocvična.

Mateřská škola Olomouc, Petřkova 5, jako poslední pracoviště příspěvkové organizace, sousedí se Základní školou, Petřkova 3. Jedná se o jednopatrovou budovu, v níž jsou umís-

těny 2 herny pro děti, místnost určená k odpočinku dětí, kuchyňka pro přípravu stravy, umývárna s toaletami a kancelář pro zaměstnance. Zahradu základní školy využívá taktéž mateřská škola, která je přizpůsobena dětem předškolního věku, tj. jsou zde postaveny průlezky, domečky a je zde také vybudováno pískoviště.

PO měla ve školním roce 2012/2013 celkem 77 zaměstnanců, viz tabulka 1.

Tabulka 1 Přehled počtu zaměstnanců v r. 2012/2013 (interní zdroje organizace)

	ZŠ Demlova	ZŠ Petřkova	MŠ Petřkova	Celkem
Učitelé	30	5	4	39
Vychovatelé	6	2	0	8
Správní zaměstnanci	11	2	2	15
Školní jídelna	15	0	0	15
Celkem	62	9	6	77

5.1 Hlavní a doplňková činnost příspěvkové organizace

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18, příspěvková organizace byla zřízena za účelem poskytování vzdělání a výchovy. Příspěvková organizace vykonává činnost základní a mateřské školy, školní družiny a zařízení školního stravování. Vzdělávací programy ŠVP NAŠE ŠKOLA č. j. 2229/2007 a ŠVP pro MŠ Objevujeme svět pro život č. j. 2230/2007, které si organizace zpracovala, byly vypracovány v souladu s rámcovými vzdělávacími programy pro základní vzdělávání a mateřské vzdělávání. Dále má PO zpracován také vzdělávací program pro školní družinu, a to ŠVP pro ŠD Putování za poznáním č. j. 2231/2007. Všechny vzdělávací programy jsou dle potřeb aktualizovány, poslední změny byly provedeny v r. 2013 na období 2013 – 2016.

Jak již bylo zmíněno v teoretické části, příspěvková organizace může na základě souhlasu zřizovatele vedle hlavní činnosti vykonávat i činnost doplňkovou. Analyzovaná příspěvková organizace má povoleno vykonávat více doplňkových činností, kterými jsou:

- stravovací služby pro třetí osoby;
- pronájmy nebytových prostor včetně vnitřního vybavení – např. pronájem tělocvičny, školní jídelny;

- pronájem pozemku;
- pronájem služebního bytu;
- reklamní činnost;
- pronájmy sportovních zařízení – např. pro florbalový kroužek;
- výchovně vzdělávací činnost v programu celoživotního vzdělávání;
- výchovně vzdělávací a zájmová činnost pro děti;
- koupě zboží za účelem dalšího prodeje a prodej.

5.2 Hospodaření příspěvkové organizace

5.2.1 Majetek příspěvkové organizace

Příspěvková organizace hospodaří s majetkem ve vlastnictví zřizovatele, který jí byl předán k užívání, a dále hospodaří s majetkem ve svém vlastnictví. Dle zřizovací listiny byl svěřen organizaci nemovitý majetek, jež představují 3 objekty s pozemky, tj. 2 budovy základních škol a budova mateřské školy, a 2 pozemky o výměře 8748 m² a 16641 m². V r. 1995 organizace nabyla do svého vlastnictví bezúplatným převodem movitý majetek, který ve zřizovací listině není blíže specifikován. (interní zdroje organizace)

5.2.2 Finanční hospodaření příspěvkové organizace

Vzhledem ke skutečnosti, že příspěvková organizace není zřízena za účelem tvorby zisku, pouze některé své služby poskytuje za úhradu (např. školní stravování), je tedy závislá na finančních prostředcích, které obdrží od svého zřizovatele a státu. Pro získání těchto finančních prostředků musí PO každoročně sestavit návrh rozpočtu.

Rozpočet podává obraz o tom, kolik finančních prostředků bude PO potřebovat v následujícím účetním období, aby byla schopna plnit činnost, pro kterou byla zřízena, a z jakých zdrojů tyto prostředky mohou být získány. Zřizovatel dává pokyny, jak má být návrh rozpočtu sestavován. Návrh musí být sestaven v určitém termínu na předepsaných formulářích a za jeho zpracování odpovídá ředitelka školy.

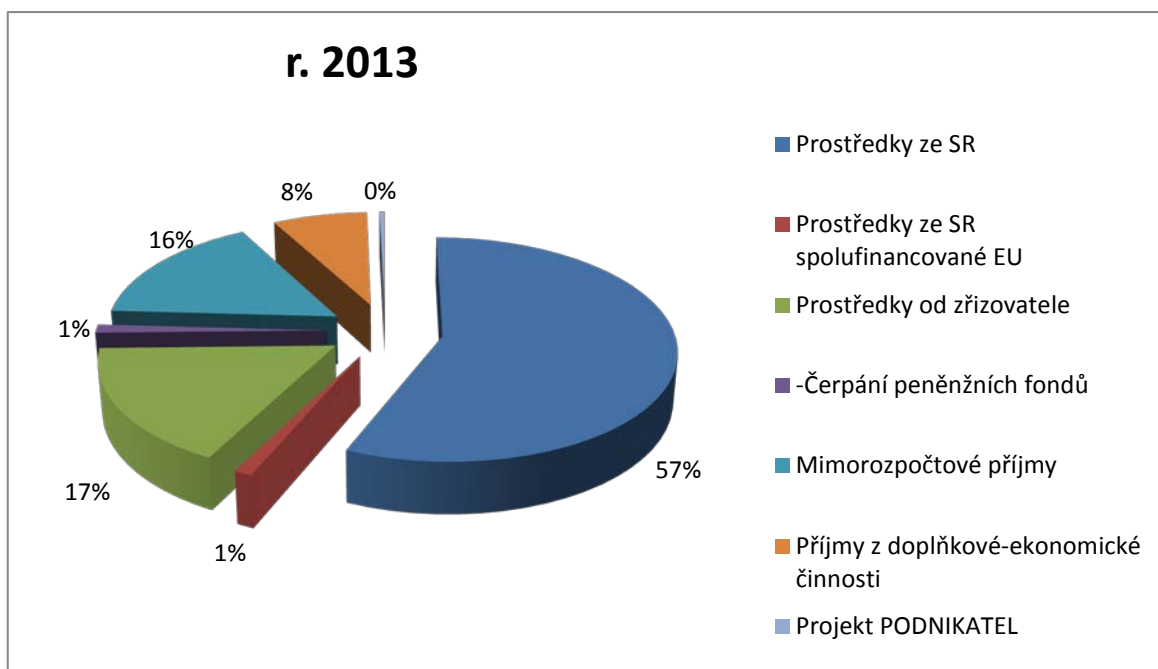
Na základě plánování příjmů a výdajů, které zabezpečuje účetní a ředitelka školy, je sestavován rozpočet organizace na provoz, a to v návaznosti na rozpočty předešlých období. Do návrhu rozpočtu jsou zahrnovány i investiční a mimořádné akce, které je potřeba realizovat v průběhu následujícího roku. Návrh zpracovaného rozpočtu na provoz se skládá z jednotlivých návrhů rozpočtů pro jednotlivá střediska (Základní škola, Olomouc, Petřko-

va, Mateřská škola, Olomouc, Petřkova, Základní škola, Olomouc, Demlova) a je sestavován jako vyrovnaný, tj. výsledek hospodaření je nulový. Ředitelka organizace předkládá sestavený návrh rozpočtu v termínu do poloviny září kalendářního roku, jež předchází kalendářnímu roku, na který je rozpočet sestavován, svému zřizovateli, respektive pověřené osobě určené zřizovatelem. V případě, že do plánu rozpočtu je zahrnuta investiční nebo mimořádná akce, přikládá ředitelka organizace k návrhu i zdůvodnění potřeby realizace této akce. Zasláný návrh je zřizovatelem vyhodnocen, ve většině případů dojde k ponížení některých položek rozpočtu (zpravidla to jsou opravy a nákupy) a o konečné výši příspěvku zřizovatele na provoz organizace je ředitelka školy informována obvykle do konce kalendářního roku, ve kterém byl návrh předložen.

Kromě návrhu rozpočtu na provoz sestavuje PO návrh rozpočtu, na jehož základě získává finanční prostředky od státu. Tyto prostředky jsou označovány jako příspěvek na přímé vzdělávací náklady, jehož výše je odvozována od skutečného počtu žáků a dále od mzdové inventury, v níž je uveden skutečný počet pracovníků v organizaci.

Prostředky ze státního rozpočtu a prostředky na provoz poskytnuté zřizovatelem tvoří největší část finančních prostředků, se kterými PO hospodaří, viz graf 1. Mimo to dále hospodaří s příjmy z hlavní činnosti, s příjmy z doplňkové – ekonomické činnosti, s prostředky ze státního rozpočtu spolufinancované Evropskou unií a od r. 2013 i s prostředky poskytnutými Centrem pro rozvoj a podporu regionů, které založilo projekt „Podnikatel“ s cílem vytvoření vzdělávacího programu pro rozvoj podnikatelských znalostí, schopností a dovedností u žáků na druhém stupni základních škol. Výši jednotlivých finančních prostředků získaných v letech 2011 – 2013 a jejich následná spotřeba v podobě výdajů představují tabulky 2 a 3.

Graf 1 Jednotlivé příjmy neinvestiční PO v r. 2013 (vlastní zpracování)

Tabulka 2 Příjmy neinvestiční v období 2011 – 2013 (vlastní zpracování)

v Kč	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Prostředky ze SR	23643377	24120500	24818800
Prostředky ze SR spolufinancované EU	1207231	857863	484428
Prostředky od zřizovatele	6916000	7580000	7510000
-Čerpání peněžních fondů	282521	359824	529508
Mimorozpočtové příjmy	6618058	7761390	7121840
Příjmy z doplňkové-ekonomické činnosti	3469850	3435470	3303411
Projekt PODNIKATEL	0	0	181598
Celkem	42137037	44115047	43949585

Tabulka 3 Výdaje neinvestiční v období 2011 – 2013 (vlastní zpracování)

v Kč	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Náklady státního rozpočtu	23643377	24120500	24818800
Prostředky ze SR spolufinancované EU	1207231	857863	484428
Náklady na provoz – zřizovatel	7151099	7241394	7662704
- Náklady k čerpání peněžních fondů	282521	359824	529508
Náklady mimorozpočtových příjmů	6575410	7661073	7073009
Náklady doplňkové-ekonomické činnosti	3277399	3334341	3199538
Projekt PODNIKATEL	0	0	181598
Celkem	42137037	43574995	43949585

Následující tabulka 4 zobrazuje výsledek hospodaření ve sledovaných letech pro jednotlivé zdroje poskytující neinvestiční finanční prostředky.

Jak je na první pohled zřejmé, prostředky poskytnuté na provoz od zřizovatele byly nižší, než skutečné výdaje. Tento deficit byl vyrovnán z mimorozpočtových příjmů a doplňkové činnosti. Pouze v r. 2012 se PO ocitla v ziskové situaci a tyto peněžní prostředky na základě souhlasu zřizovatele byly převedeny do rezervního fondu.

Tabulka 4 Výsledek hospodaření pro jednotlivé příjmy v letech 2011 -2013 (vlastní zpracování)

v Kč	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Z dotace státního rozpočtu	0	0	0
Z dotace zřizovatele	-235099	338606	-152704
Z mimorozpočtových příjmů	42648	100317	48831
Z doplňkové-ekonomické činnosti	192451	101129	103873
Z projektu PODNIKATEL	0	0	0
Celkem	0	540052	0

6 FINANČNÍ ANALÝZA

Jedním z nejdůležitějších znaků potřebných informací při finanční analýze je kvalita informací. Jak již bylo uvedeno v teoretické části, nejvýznamnějšími zdroji informací jsou účetní výkazy. Jejich struktura a obsah byly popsány již ve třetí kapitole. V následujících kapitolách se budu věnovat analýze jednotlivých výkazů a vybraným ukazatelům finanční analýzy přizpůsobené příspěvkové organizaci.

6.1 Analýza účetních výkazů

Analýza jednotlivých účetních výkazů, tj. rozvahy a výkazu zisku a ztráty byla provedena pro období 2011 - 2013. U jednotlivých rozborů byla provedena jak horizontální tak vertikální analýza účetních položek.

6.1.1 Majetková struktura

Z hlediska celkového majetku PO (tabulky 5, 6) je evidentní výrazný nárůst hodnoty bilanční sumy aktiv v r. 2012 a menší snížení bylo zaznamenáno v r. 2013. Rostoucí hodnota v r. 2012 byla zapříčiněna především zvýšením dlouhodobého majetku – staveb, které v průběhu roku prošly stavebními úpravami, tj. zateplením budovy Základní školy Demlova 18 a školní jídelny na základní škole. Ve sledovaných letech (viz tabulka 5) se na celkových aktivech nejvíce podílí zhruba 90 % dlouhodobý majetek, u něhož jsou nejvýznamnější položkou stavby. Oběžná aktiva se podílí na celkových aktivech zhruba 10 % a v r. 2012 došlo ke snížení o 3 %, především díky snížením dohadných účtů aktivních na 0 Kč a snížením pohledávek za odběrateli téměř o 200 000 Kč. Tento pokles je velmi pozitivní pro organizaci, jelikož dané prostředky může organizace použít a hospodaření PO může být efektivnější. Nejvýznamnější položkou oběžných aktiv je bankovní účet, na kterém v r. 2013 zůstaly peněžní prostředky v hodnotě více jak 4 mil. Kč, což může negativně ovlivňovat rentabilitu organizace.

Z hlediska „stáří“ dlouhodobého majetku lze konstatovat, že majetek je v průměru z jedné čtvrtiny již odepsán. Při detailnějším pohledu zjistíme, že samostatné movité věci a soubory movitých věcí jsou téměř odepsané, zůstatková cena tvoří zhruba 10 % celkové částky. Naopak stavby, tj. jednotlivé budovy PO, jsou odepsány pouze z jedné desetiny.

Tabulka 5 Majetková struktura v období 2011 - 2013 (interní zdroje organizace)

v Kč	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Aktiva	61096008,22	85674819,67	81820284,81
<i>Stálá aktiva</i>	<i>54091474,13</i>	<i>76986577,13</i>	<i>76322349,53</i>
Pozemky	5641537,00	5641537,00	5641537,00
Stavby	47603455,51	70425609,71	69648535,51
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	846481,62	919430,42	1032277,02
<i>Oběžná aktiva</i>	<i>7004534,09</i>	<i>8688242,54</i>	<i>5497935,28</i>
Materiál na skladě	500747,85	335106,98	400924,92
Odebíratelé	876625,35	903519,40	705063,50
Krátkodobé poskytnuté zálohy	224041,05	5000,00	16120,47
Pohledávky za zaměstnanci	21000,00	9009,05	19030,51
Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinan. ze zahraničí	0,00	0,00	86200,00
Náklady příštích období	22793,00	18274,00	21376,50
Dohadné účty aktivní	1531488,00	2552480,00	0,00
Běžný účet	3588509,71	4670094,93	4047361,46
Běžný účet FKSP	196501,13	177827,18	141783,92
Ceniny	488,00	922,00	262,00
Pokladna	42340,00	16009,00	59812,00

Tabulka 6 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury v období 2011- 2013 (vlastní zpracování)

v %	r. 2011	r. 2012	r. 2013	2011/ 2012	2012/ 2013
Aktiva	100%	100%	100%	40%	-4%
<i>Stálá aktiva</i>	<i>89%</i>	<i>90%</i>	<i>93%</i>	<i>42%</i>	<i>-1%</i>
Pozemky	9%	7%	7%	0%	0%
Stavby	78%	82%	85%	48%	-1%
Samostatné mov. věci a soubory mov. věci	1%	1%	1%	9%	12%
<i>Oběžná aktiva</i>	<i>11%</i>	<i>10%</i>	<i>7%</i>	<i>24%</i>	<i>-37%</i>
Materiál na skladě	1%	0%	0%	-33%	20%
Odběratelé	1%	1%	1%	3%	-22%
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0%	0%	0%	-98%	222%
Pohledávky za zaměstnanci	0%	0%	0%	-57%	111%
Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinan. ze zahraničí	0%	0%	0%	0%	86200%
Náklady příštích období	0%	0%	0%	-20%	17%
Dohadné účty aktivní	3%	3%	0%	67%	-100%
Běžný účet	6%	5%	5%	30%	-13%
Běžný účet FKSP	0%	0%	0%	-10%	-20%
Ceniny	0%	0%	0%	89%	-72%
Pokladna	0%	0%	0%	-62%	274%

6.1.2 Finanční struktura

Vývoj finanční struktury PO (viz tabulky 7, 8) se vyvíjí shodně s majetkovou strukturou. Vzhledem k tomu, že se jedná o příspěvkovou organizaci, je zřejmé, že vlastní kapitál tvoří největší část celkových pasiv a cizí zdroje jsou využívány minimálně. Velmi vysoký nárůst celkových pasiv zaznamenala PO v r. 2012, a to téměř o 25 mil. Kč, což bylo zapříčiněno zejména zvýšením jmění účetní jednotky (zvýšení hodnoty budov) a poskytnutými transfery na pořízení dlouhodobého majetku. V r. 2013 došlo k mírnému snížení zhruba o 4 % celkových pasiv v důsledku poklesu cizích zdrojů a čerpání rezervního fondu z ostatních

titulů a fondu reprodukce majetku. V r. 2012 dosáhla PO zisku v hodnotě 540052 Kč, který byl následně převeden do rezervního fondu na základě souhlasu zřizovatele. V oblasti cizích zdrojů PO vykazovala v r. 2013 vysoký nárůst oproti r. 2012, a to téměř o 80 %.

Tabulka 7 Finanční struktura v období 2011 - 2013 (interní zdroje organizace)

v Kč	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Pasiva	61096008,22	85674819,67	81820284,81
<i>Vlastní kapitál</i>	<i>56417417,56</i>	<i>80192666,17</i>	<i>78453035,78</i>
Jmění účetní jednotky	54263292,71	66153236,27	65603777,77
Transfery na pořízení DM	0,00	11005159,44	10890390,34
Fond odměn	34632,20	34632,20	34632,20
Fond kulturních a sociálních potřeb	222931,13	192997,63	157855,43
Rezervní fond tvořený ze zlepš. VH	244165,27	244165,27	784217,06
Rezervní fond z ostatních titulů	324257,00	487386,00	5000,00
Fond reprodukce majetku, investiční fond	1328139,25	1535037,57	977162,98
Výsledek hospodaření běžného účetního období	0,00	540051,79	0,00
<i>Cizí zdroje</i>	<i>4678590,66</i>	<i>5482153,50</i>	<i>3367249,03</i>
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	2552480,00	0,00
Dodavatelé	361149,99	377364,10	673626,40
Krátkodobé přijaté zálohy	294007,20	177513,40	355913,20
Zaměstnanci	1283317,00	1349999,00	1314471,00
Zúčtování s institucemi soc. zab. a zdrav. poj	709786,00	749941,00	712441,00
Jiné přímé daně	171559,00	169507,00	162092,00
Daň z přidané hodnoty	21360,00	64855,00	104529,00
Jiné daně a poplatky	0,00	0,00	678,00
Závazky k vybr. místn. vlád. inst.	7,00	0,00	0,00
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	1531488,00	0,00	0,00
Výnosy příštích období	10710,00	17390,00	18502,00
Dohadné účty pasivní	295206,47	23104,00	24996,43

Tabulka 8 Horizontální a vertikální analýza finanční struktury v období 2011 -2013 (vlastní zpracování)

v %	r. 2011	r. 2012	r. 2013	2011/ 2012	2012/ 2013
Pasiva	100%	100%	100%	40%	-4%
<i>Vlastní kapitál</i>	<i>92%</i>	<i>94%</i>	<i>96%</i>	<i>42%</i>	<i>-2%</i>
Jmění účetní jednotky	89%	77%	80%	22%	-1%
Transfery na pořízení DM	0%	13%	13%	11005159%	-1%
Fond odměn	0%	0%	0%	0%	0%
Fond kulturních a sociálních potřeb	0%	0%	0%	-13%	-18%
Rezervní fond tvořený ze zlepš. VH	0%	0%	1%	0%	221%
Rezervní fond z ostatních titulů	1%	1%	0%	50%	-99%
Fond reprodukce majetku, investiční fond	2%	2%	1%	16%	-36%
Výsledek hospodaření běžného účetního období	0%	1%	0%	540052%	-100%
<i>Cizí zdroje</i>	<i>8%</i>	<i>6%</i>	<i>4%</i>	<i>17%</i>	<i>-39%</i>
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0%	3%	0%	2552480%	-100%
Dodavatelé	1%	0%	1%	4%	79%
Krátkodobé přijaté zálohy	0%	0%	0%	-40%	100%
Zaměstnanci	2%	2%	2%	5%	-3%
Zúčtování s institucemi soc. zab. a zdrav. poj	1%	1%	1%	6%	-5%
Jiné přímé daně	0%	0%	0%	-1%	-4%
Daň z přidané hodnoty	0%	0%	0%	204%	61%
Jiné daně a poplatky	0%	0%	0%	0%	678%
Závazky k vybr. místn. vlád. inst.	0%	0%	0%	-100%	0%
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	3%	0%	0%	-100%	0%
Výnosy příštích období	0%	0%	0%	62%	6%
Dohadné účty pasivní	0%	0%	0%	-92%	8%

6.1.3 Analýza nákladů a výnosů - hlavní činnost

Z hlediska nákladů (tabulky 9, 10) jsou nejvyšší položkou mzdové náklady, které tvoří okolo 46 % celkových nákladů. Vzhledem ke skutečnosti, že v r. 2012 byl navýšen počet zaměstnanců, narostly i mzdové náklady o 6 %. Neustále rostoucí mzdové náklady představují značný problém pro organizaci, jelikož nárůst se pohybuje v miliónech korun, a je velmi obtížné pro organizaci opatřovat si prostředky na pokrytí těchto nákladů. I přes výrazný pokles v r. 2012 a mírný nárůst v r. 2013 je druhou nejvyšší položkou spotřeba materiálu, zejména spotřeba potravin pro přípravování obědů a nákup učebních pomůcek. Spotřeba energie představuje v r. 2011 a v r. 2012 8 % celkových nákladů. V r. 2013 došlo ke snížení o více než půl miliónu korun, na čemž mělo vysoký podíl právě zateplení budovy provedené v r. 2012. Další vysokou položku představují opravy a údržba, jež každoročně přesahují 1 mil. Kč. V neposlední řadě v posledních dvou letech rapidně vzrostly náklady z drobného dlouhodobého majetku.

Tabulka 9 Struktura nákladů v období 2011 -2013 (interní zdroje organizace)

v Kč	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Náklady celkem	38859638,06	40240653,70	40864815,22
Spotřeba materiálu	8127323,52	7213458,75	7460066,91
Spotřeba energie	3048254,48	3112042,88	2465578,93
Opravy a udržování	1468166,30	1710110,75	1790803,70
Cestovné	14544,00	18664,00	20392,00
Ostatní služby	1228500,89	1082588,84	1309739,98
Mzdové náklady	17676140,00	18707647,00	18920917,00
Zákonné sociální pojištění	5926489,00	6066809,00	6152428,00
Jiné sociální pojištění	0,00	74793,00	76106,00
Zákonné sociální náklady	173984,00	260801,14	250296,59
Jiné sociální náklady	103858,23	38318,00	19153,00
Odpisy dlouhodobého majetku	934601,60	989623,00	1155557,00
Náklady z vyřazených pohledávek	0,00	2181,00	0,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	0,00	962867,90	1242757,21
Ostatní náklady z činnosti	70074,54	748,44	1018,90
Ostatní finanční náklady	87701,50	0,00	0,00

Tabulka 10 Horizontální a vertikální analýza nákladů 2011 – 2013 (vlastní zpracování)

v %	r. 2011	r. 2012	r. 2013	2012/ 2011	2013/ 2012
Náklady celkem	100%	100%	100%	4%	2%
Spotřeba materiálu	21%	18%	18%	-11%	3%
Spotřeba energie	8%	8%	6%	2%	-21%
Opravy a udržování	4%	4%	4%	16%	5%
Cestovné	0%	0%	0%	28%	9%
Ostatní služby	3%	3%	3%	-12%	21%
Mzdové náklady	45%	46%	46%	6%	1%
Zákonné sociální pojištění	15%	15%	15%	2%	1%
Jiné sociální pojištění	0%	0%	0%	74793%	2%
Zákonné sociální náklady	0%	1%	1%	50%	-4%
Jiné sociální náklady	0%	0%	0%	-63%	-50%
Odpisy dlouhodobého majetku	2%	2%	3%	6%	17%
Náklady z vyřazených pohl.	0%	0%	0%	2181%	-100%
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	0%	2%	3%	962868%	29%
Ostatní náklady z činnosti	0%	0%	0%	-99%	36%
Ostatní finanční náklady	0%	0%	0%	-100%	0%

Z hlediska výnosů (tabulky 11, 12) nejvyšší položkou jsou výnosy z transferů, což je i pro příspěvkovou organizaci typické. Tvoří zhruba 81 % celkových výnosů. Výnosy z transferů zahrnují příspěvky od zřizovatele a státu, bez kterých by PO nemohla fungovat. Zbývající část výnosů je tvořena výnosy z hlavní činnosti, především výnosy z prodeje vlastních výrobků a služeb, tj. obědy pro děti a zaměstnance. V r. 2012 došlo k výraznému čerpání fondů, které bylo určeno zejména na již zmiňované zateplení. Z tabulky 12 je také evidentní, že došlo v r. 2013 k velmi vysokému nárůstu ostatních výnosů z činnosti.

Tabulka 11 Struktura výnosů v období 2011 - 2013 (interní zdroje organizace)

v Kč	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Výnosy celkem	38667186,48	40679576,34	40760942,79
<i>Výnosy z činnosti</i>	6871367,78	8087044,50	7636565,46
Výnosy z prodeje vl. výrobků	6236426,00	7278660,10	6427946,20
Výnosy z prodeje služeb	345570,41	441865,92	636598,77
Jiné výnosy z vlastních výkonů	4586,50	4466,50	3979,90
Čerpání fondů	182180,00	359823,98	15000,00
Ostatní výnosy z činnosti	102604,87	2228,00	553040,59
<i>Finanční výnosy</i>	29210,70	34168,84	14782,23
Úroky	29210,70	34168,84	14782,23
<i>Výnosy z transferů</i>	31766608,00	32558363,00	33109595,10
Výnosy vybr. míst. vlád. inst. z transf.	31766608,00	32558363,00	33109595,10

Tabulka 12 Horizontální a vertikální analýza výnosů v období 2011 -2013 (vlastní zpracování)

v %	r. 2011	r. 2012	r. 2013	2012/ 2011	2013/ 2012
Výnosy hlavní činnost	100%	100%	100%	5%	0%
<i>Výnosy z činnosti</i>	18%	20%	19%	18%	-6%
Výnosy z prodeje vl. výrobků	16%	18%	16%	17%	-12%
Výnosy z prodeje služeb	1%	1%	2%	28%	44%
Jiné výnosy z vlastních výkonů	0%	0%	0%	-3%	-11%
Čerpání fondů	0%	1%	0%	98%	-96%
Ostatní výnosy z činnosti	0%	0%	1%	-98%	24722%
<i>Finanční výnosy</i>	0%	0%	0%	17%	-57%
Úroky	0%	0%	0%	17%	-57%
<i>Výnosy z transferů</i>	82%	80%	81%	2%	2%
Výnosy vybr. míst. vlád. inst. z transf.	82%	80%	81%	2%	2%

6.2 Vybrané finanční ukazatele

6.2.1 Ukazatele autarkie

Tabulka 13 obsahuje ukazatele autarkie. Pouze v r. 2012 byla v oblasti hlavní činnosti PO soběstačná, neboť výnosy z hlavní činnosti umožnily pokrýt veškeré náklady hlavní činnosti. V r. 2011 a r. 2013 výnosy nebyly dostatečně vysoké na pokrytí nákladů, a tento deficit byl kryt z výnosů doplňkové činnosti. Avšak i tak autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů je vysoká, neboť se přibližuje k hodnotě 100 %.

Při hodnocení celkové autarkie na bázi příjmů a výdajů jsou hodnoty ve všech letech okolo 100% a výše, z čehož vyplývá, že PO měla dostatečně vysoké příjmy, aby mohla pokrýt své veškeré výdaje.

Poslední řádek tabulky 13 udává, jakou částí je produkce PO financována z dotací, tj. dotacemi od státu a zřizovatele, a jakou část finančních prostředků si PO vyprodukuje sama. Ve sledovaných letech jsou zhruba $\frac{3}{4}$ příjmů poskytnuté státem a zřizovatelem a $\frac{1}{4}$ představují příjmy z doplňkové činnosti a nahodilé příjmy.

Tabulka 13 Ukazatele autarkie v letech 2011 – 2013 (vlastní zpracování)

v %	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Autarkie hl. činnosti na bázi výnosů a nákladů	99,5	101,1	99,7
Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů	100,0	101,2	100,0
Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech	75,4	73,8	74,7

6.2.2 Ukazatele rentability

Ukazatele výnosnosti, tj. rentability, se u příspěvkových organizací počítají pouze u doplňkové činnosti, jelikož cílem této činnosti je tvorba zisku.

Ve všech sledovaných letech byl výsledek hospodaření z doplňkové činnosti kladný. Rentabilita nákladů doplňkové činnosti (viz tabulka 14) je poměrně nízká, od r. 2011 klesá a v r. 2013 poklesla na 3,2 %. Příčinou byl zejména pokles prodeje obědů cizím strávníkům a každoročně se zvyšující spotřeba energie.

Vzhledem ke skutečnosti, že v r. 2012 byl výsledek hospodaření kladný, nebyla míra pokrytí ztráty ziskem z doplňkové činnosti počítána. V r. 2011 i r. 2013 bylo ziskem z doplňkové činnosti pokryta celá ztráta vzniklá hlavní činností. Lze konstatovat, že je v zájmu PO si udržet doplňkovou činnost.

Při hodnocení haléřového ukazatele nákladovosti je využíván zlomový faktor ψ , jež je roven hodnotě 0,6180339. Čím blíže je hodnota haléřového ukazatele ke zlomovému faktoru, tím lepší ekonomický výsledek bude vykazovat doplňková činnost. Ve všech třech letech je haléřový ukazatel velmi vysoký, převyšuje hodnotu zlomového faktoru, tudíž vykonávání doplňkové činnosti je velmi efektivní.

Tabulka 14 Ukazatele rentability v letech 2011 -2013 (vlastní zpracování)

	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Rentabilita nákladů doplňkové činnosti	5,9 %	3,0 %	3,2 %
Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti	100,0 %	x	100,0 %
Haléřový ukazatel nákladovosti	0,945	0,971	0,969

6.2.3 Ukazatele aktivity

Obrat kapitálu vypovídá o výkonnosti zdrojů PO vložených do produkce. Dle tabulky 15 ukazatel obratu kapitálu je dostatečně vysoký a kapitál, který byl vložen do organizace, se vrací ve výnosech. V r. 2012 tento obrat klesá, jelikož výnosy se zvýšili zhruba o 18 % avšak vlastní kapitál téměř o 42 %.

Analyzovaná příspěvková organizace, jak již bylo zmíněno na začátku praktické části, disponuje třemi budovami, což se projevuje v ukazateli míry vázanosti fixních aktiv na výnosech. V r. 2012 proběhla rekonstrukce budovy, která se výrazným způsobem projevila na zvýšení tohoto ukazatele.

Doba obratu pohledávek udává průměrný počet dnů, za kterých se PO promění pohledávky v peněžní prostředky. V r. 2012 došlo k nárůstu doby obratu pohledávek zhruba o 6 dnů, avšak v r. 2013 byla tato doba snížena na necelých 7 dnů. Dané snížení bylo způsobeno zejména dohadnými účty aktivními, tj. pohledávkami, u kterých není známa přesná výše nebo chybí doklad, které v r. 2012 přesahovaly částku 2,5 mil. Kč. V r. 2013 jsou nulové.

Dobu obratu pohledávek je vhodné srovnávat s dobou obratu závazků, jež představuje poslední část tabulky 15. V r. 2011 a r. 2012 je doba obratu pohledávek vyšší, než doba obratu závazků, z čehož vyplývá, že PO platí své závazky dříve, než dostává zaplacený své pohledávky, a mohlo by to pro organizaci představovat značný problém. V r. 2013 jsou doby obratů vyrovnané.

Tabulka 15 Ukazatele aktivity v letech 2011 -2013 (vlastní zpracování)

	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Obrat kapitálu	0,7	0,5	0,5
Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech	1,3	1,7	1,7
Doba obratu pohledávek	22,9	28,5	6,9
Poměr doby obratu pohledávek a závazků	2,3	4,5	1,0

6.2.4 Ukazatele financování

Vzhledem k povaze příspěvkové organizace, je zřejmé, že míra finanční nezávislosti bude vysoká. V jednotlivých letech viz tabulka 16 jsou hodnoty nad 90 % a neustále se zvyšují. Naopak využívání cizích zdrojů se snižuje a v r. 2013 míra věřitelského rizika představuje 4,1 %. Z těchto dvou ukazatelů tedy vyplývá, že se jedná o stabilní organizaci s poměrně nízkým věřitelským rizikem.

Poslední ukazatel v oblasti financování vypovídá o tom, v jaké míře organizace využívá tzv. finanční páku při svém finančním řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o příspěvkovou organizaci, jež využívá pro svou činnost finanční prostředky, kterými jsou zejména dotace od státu a zřizovatele, je využití cizího úročeného kapitálu minimální, a tudíž finanční páka působí pozitivně.

Tabulka 16 Ukazatele financování v letech 2011-2013 (vlastní zpracování)

	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Míra finanční nezávislosti	92,3	93,6	95,9
Míra věřitelského rizika	7,7	6,4	4,1
Síla finanční páky	1,1	1,1	1,0

6.2.5 Ukazatele investičního rozvoje/útlumu

Koeficient opotřebení udává, do jaké míry je dlouhodobý majetek opotřebován. V r. 2012 došlo ke snížení hodnoty z důvodu již zmíněné rekonstrukce. PO má poměrně nízké opotřebení dlouhodobého majetku, dosahující zhruba $\frac{1}{3}$ jeho pořizovací ceny, viz tabulka 17.

Tabulka 17 Ukazatele investičního rozvoje/útlumu v letech 2011 -2013 (vlastní zpracování)

	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku	0,4	0,3	0,3

6.2.6 Ukazatele likvidity

Likvidita je chápána v oblasti finanční analýzy jako schopnost organizace hradit své závazky. U příspěvkových organizací se uvádí ukazatel okamžité a pohotové likvidity.

Doporučená hodnota ukazatele okamžité likvidity Ministerstvem průmyslu a obchodu je v rozmezí 0,2 – 0,5. U příspěvkových organizací bývá tato hodnota vyšší. Ve sledovaných letech se pohybuje hodnota ukazatele nad doporučeným rozpětím (viz tabulka 18). Příčinou tak vysokých hodnot bylo shromažďování finančních prostředků na zateplení budov, které proběhlo v r. 2012. I přesto, že v r. 2013 došlo k poklesu okamžité likvidity, stále je hodnota velmi vysoká a svědčí to o dobré platební schopnosti PO.

U ukazatele pohotové likvidity je doporučená hodnota v rozmezí 1 – 1,5. V jednotlivých letech se pohybují ukazatele v doporučených hodnotách a v r. 2012 dokonce mnohem výše, jež bylo způsobeno zejména dohadnými účty aktivními.

Tabulka 18 Ukazatele likvidity v letech 2011 – 2013 (vlastní zpracování)

	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Okamžitá likvidita	0,8	1,7	1,3
Pohotová likvidita	1,4	2,9	1,5

7 SHRNU TÍ A DOPORU ČENÍ

Příspěvková organizace vzniká na základě zřizovací listiny vydané zřizovatelem nebo na základě zákona. V případě, že zřizovací listina je schválena, vznikají zřizovateli další povinnosti spojené se založením příspěvkové organizace, např. zápis do obchodního rejstříku, zveřejnění v Ústředním věstníku České republiky, vymezení majetkových práv a povinností příspěvkové organizace.

Jelikož hlavním posláním příspěvkové organizace není tvorba zisku, je zapotřebí finančních prostředků z různých zdrojů. V případě, že je příspěvková organizace zřízena státem, je financována z největší části ze státního rozpočtu. Příspěvkové organizaci zřízené územním samosprávným celkem poskytuje finanční prostředky na provoz její zřizovatel a dále stát, který poskytuje finanční prostředky na mzdy, tj. prostředky na přímé vzdělávací náklady. Tyto finanční prostředky získává příspěvková organizace na základě sestaveného ročního rozpočtu, který obsahuje přehled příjmů a výdajů pro následující rozpočtový rok, jež je shodný s kalendářním rokem. Rozpočet je sestavován jako vyrovnaný, což představuje takové hospodaření příspěvkové organizace, které na konci účetního období nevykazuje ztrátu ani zisk.

Na základě souhlasu zřizovatele může vykonávat příspěvková organizace i doplňkovou činnost, která musí být zisková, nesmí narušovat plnění hlavního účelu zřízení příspěvkové organizace a musí být sledována odděleně od hlavní činnosti.

Analyzovaná příspěvková organizace Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18 hospodařila v r. 2013 s finančními prostředky určenými na provoz a mzdy v celkové hodnotě více jak 30 mil. Kč, což představuje zhruba 70 % celkových příjmů příspěvkové organizace. Dalšími finančními prostředky, se kterými příspěvková organizace hospodařila, jsou mimorozpočtové příjmy, příjmy z doplňkové – ekonomické činnosti, v hodnotě 10425 251 Kč a od r. 2013 je zapojena do projektu „Podnikatel“, ze kterého čerpala finanční prostředky ve výši 181598 Kč.

Nejvyšší nákladovou položkou představovaly mzdové náklady a s nimi spojené zákonné sociální pojištění, jež tvořily 61 % celkových nákladů. Druhou nejvyšší položku tvořila spotřeba materiálu, kdy většinu těchto nákladů představovalo stravování pro děti a zaměstnance školy, nákup učebnic a učebních pomůcek.

V oblasti výnosů příspěvkové organizace byly nejvyššími položkami dotace od státu, příspěvek od zřizovatele a příjmy z prodeje vlastních výrobků, tj. prodej obědů. I přesto, že celková částka z prodeje vlastních výrobků klesla v r. 2013 o více jak 800 tis. Kč oproti r. 2012, jde o stále významný příjem. Příčinou zde není snižování počtu žáků, naopak počet žáků ve sledovaných letech má rostoucí charakter.

Oblast financování a hospodaření příspěvkových organizací je obtížná, neboť nelze vždy přesně určit, jak vysoké budou příjmy a výdaje v následujícím účetním období. Také pravomoc ředitele školy je do jisté míry omezena případné investiční projekty nebo návrhy na zlepšení celkového hospodaření může provádět pouze se souhlasem zřizovatele. Pouze v r. 2012 příspěvková organizace dosáhla zisku v hodnotě 438923 Kč. Ve zbývajících sledovaných letech se příspěvková organizace ocitla ve ztrátě, jelikož příspěvek na provoz od zřizovatele nepostačil na pokrytí výdajů. Tuto ztrátu příspěvková organizace vyrovnala ziskem ze své doplňkové činnosti.

Na základě zpracované finanční analýzy a výsledků finančních ukazatelů navrhuji následující doporučení, která by mohla přispět k efektivnějšímu hospodaření PO.

1. Běžný účet je zakládán pro každodenní potřeby, tak aby bylo možné mít dané finanční prostředky v případě potřeby k dispozici. Jejich uložení je však úročeno minimální sazbou. Jelikož PO drží na běžném účtu velmi vysokou částku, která v r. 2013 přesáhla 4 mil. Kč, navrhuji prozkoumat bankovní trh, zda je možné využít služeb jiného finančního domu, který nabízí výhodnější úročení prostředků uložených na běžném účtu, a získat informace o podmínkách pro vedení takového účtu. Poté provést porovnání se stávající situací (vzít v úvahu další možné náklady, které by byly potřeba pro provedení změny) a zhodnotit, zda bude daná změna efektivnějším řešením pro PO.
2. V r. 2012 i přes nárůst počtu žáků počet strávníků klesl a tržby za obědy se výrazně snížily. Na základě této skutečnosti navrhuji zaměřit se na získání informací o důvodech, které vedly ke snížení počtu strávníků. Metodou, pomocí které by bylo možné získat potřebné informace, je např. cíleně vypracovaná anketa. Jejím zaměřením by bylo možné získat informace o tom, jaké důvody žáky vedly či vedou k tomu, že se stravují mimo školní jídelnu, zda tyto důvody nesouvisí se zhoršenými podmínkami, ve kterých stravování probíhá nebo skladbou jídelníčků, zda by se např. nechtěli žáci podílet na zpracování jídelníčků a zároveň spolurozhodovat o tom, jaká jídla budou častě-

ji podávána. Zpracování ankety přizpůsobit tak, aby jejich obsah byl srozumitelný jak pro žáky prvního i druhého stupně.

Na setkání s rodiči žáků se zaměřit na získání informace, zda důvody klesajícího počtu strávníků nesouvisí s cenou, která je stanovena za poskytnutí 1 oběda.

3. Výraznou úsporu finančních prostředků přineslo zateplení budovy (výrazné snížení cen za odebrané energie), které proběhlo v rámci rekonstrukce objektu na adrese Olomouc, Demlova 18. Navrhuji zpracovat návrh pro odborné posouzení i u zbývajících budov a v souladu s definovanými závěry předložit zřizovateli případný návrh na provedení zateplovacích prací pro ostatní budovy.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo na základě dostupných informací zejména z oblasti účetnictví zhodnotit hospodaření příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18.

Práce je rozdělena do dvou částí, a to části teoretické a části praktické.

V teoretické části jsem využila informací získaných především z odborné literatury a právních norem k popsání 2 typů příspěvkových organizací, které spadají pod neziskové organizace. Dále jsem se zabývala účetnictvím, konkrétně jednotlivými účetními výkazy, které jsou důležitými zdroji informací pro finanční analýzu. Vysvětlené metody finanční analýzy a finanční ukazatele tvoří poslední kapitolu.

V praktické části jsem představila příspěvkovou organizaci - Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18, objasnila hlavní činnost a činnost doplňkovou. Na základě zejména účetních informací jsem objasnila, jaké finanční zdroje využívá pro zabezpečení fungování příspěvkové organizace a jak s nimi nakládá. Na základě finanční analýzy jsem vyhodnotila majetkovou a finanční strukturu organizace a posoudila chod hlavní činnosti prostřednictvím nákladů a výnosů. Využila jsem vybrané ukazatele finanční analýzy ke zhodnocení celkové finanční situace organizace a zjištěné výsledky interpretovala. Veškeré zjištěné informace jsem shrnula v závěru praktické části a navrhla doporučení, která by mohla přispět ke zlepšení hospodaření příspěvkové organizace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BIELEFELD, Mary Tschirhart and Wolfgang, 2012. *Managing nonprofit organizations*. Unabridged. San Francisco, Calif: Jossey-Bass. ISBN 978-111-8233-887

BLECHOVÁ, Beáta a Jana JANOUŠKOVÁ, 2012. *Podvojně účetnictví v příkladech...:pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu*. 12. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4185-7

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. rozšíř. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4456-8

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy: komplexní průvodce s příklady*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-717-9778-2

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL, 2011. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku 2011*. 2. aktualiz. vyd. Ostrava: ANAG. ISBN 978-807-2636-648.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena, 2013. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 12. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7263-825-3

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4

SVOBODOVÁ, Jaroslava, 2008. *Abeceda účetnictví 2008: pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu*. 4. rozšíř. vyd. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7263-457-6

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ, 2011. *Úspěšná nezisková organizace*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4041-6

Internetové zdroje

ČESKO. Vyhláška č. 410/2009 ze dne 11. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky), 2014 [online]. [cit 2014-03-11] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb133-09-pdf.aspx>

ČESKO. Zákon č. 218 ze dne 27. června 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), 2014 [online]. [cit 2014-03-11] Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3453>

ČESKO. Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů), 2014 [online]. [cit 2014-03-11] Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3461>

ČESKO. Zákon č. 563 ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví), 2014 [online]. [cit 2014-03-11] Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zak_1991-563_UZ-zakona-c-563-1991-ve-zneni-344-2013.pdf

Další zdroje

Interní materiály příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Jednotlivé příjmy neinvestiční PO v r. 2013 (vlastní zpracování)	43
---	----

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 Návrh strukturovaného souboru ukazatelů finanční analýzy municipální firmy (Kraftová, 2002)	27
---	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1	Přehled počtu zaměstnanců v r. 2012/2013 (interní zdroje organizace).....	40
Tabulka 2	Příjmy neinvestiční v období 2011 – 2013 (vlastní zpracování)	43
Tabulka 3	Výdaje neinvestiční v období 2011 – 2013 (vlastní zpracování).....	44
Tabulka 4	Výsledek hospodaření pro jednotlivé příjmy v letech 2011 -2013 (vlastní zpracování).....	44
Tabulka 5	Majetková struktura v období 2011 - 2013 (interní zdroje organizace)	46
Tabulka 6	Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury v období 2011-2013 (vlastní zpracování).....	47
Tabulka 7	Finanční struktura v období 2011 - 2013 (interní zdroje organizace).....	48
Tabulka 8	Horizontální a vertikální analýza finanční struktury v období 2011 -2013 (vlastní zpracování).....	49
Tabulka 9	Struktura nákladů v období 2011 -2013 (interní zdroje organizace).....	51
Tabulka 10	Horizontální a vertikální analýza nákladů 2011 – 2013 (vlastní zpracování).....	52
Tabulka 11	Struktura výnosů v období 2011 - 2013 (interní zdroje organizace)	53
Tabulka 12	Horizontální a vertikální analýza výnosů v období 2011 -2013 (vlastní zpracování).....	53
Tabulka 13	Ukazatele autarkie v letech 2011 – 2013 (vlastní zpracování)	54
Tabulka 14	Ukazatele rentability v letech 2011 -2013 (vlastní zpracování)	55
Tabulka 15	Ukazatele aktivity v letech 2011 -2013 (vlastní zpracování).....	56
Tabulka 16	Ukazatele financování v letech 2011-2013 (vlastní zpracování).....	57
Tabulka 17	Ukazatele investičního rozvoje/útlumu v letech 2011 -2013 (vlastní zpracování).....	57
Tabulka 18	Ukazatele likvidity v letech 2011 – 2013 (vlastní zpracování).....	58

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Rozvaha k 31. 12. 2012 v Kč

Příloha P II: Rozvaha k 31. 12. 2013 v Kč

Příloha P III: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012 v Kč

Příloha P IV: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2013 v Kč

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA K 31. 12. 2012 V KČ

Rozvaha

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

ZAKLADNÍ SKOLA a MATERSKÁ SKOLA p.o
DEMLOVA 18 OLOMOUC 772 00
příspěvková organizace
61989665

sestavená k: 31.12.2012

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
okamžik sestavení:11.02.2013 08:29:06

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			MINULÉ
			1	2	3	
			BRUTTO	BĚŽNÉ KOREKCE	NETTO	
AKTIVA CELKEM			116964436,77	31289617,10	85674819,67	61096008,22
I.	Stálá aktiva		108276194,23	31289617,10	76986577,13	54091474,13
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		81005,00	81005,00		
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
	2. Software	013				
	3. Ocenitelná práva	014				
	4. Povolenky na emise a preferenční limity	015				
	5. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	81005,00	81005,00		
	6. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
	7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
	8. Usp. účet tech. zhodnocení dl. nehmot. majetku	044				
	9. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		108195189,23	31208612,10	76986577,13	54091474,13
	1. Pozemky	031	5641537,00		5641537,00	5641537,00
	2. Kulturní předměty	032				
	3. Stavby	021	79602063,71	9176454,00	70425609,71	47603455,51
	4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	9296092,52	8376662,10	919430,42	846481,62
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
	6. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	13655496,00	13655496,00		
	7. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
	8. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042				
	9. Usp. účet tech. zhodnocení dl. hmot. majetku	045				
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
III.	Dlouhodobý finanční majetek					
	1. Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
	2. Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
	5. Termínované vklady dlouhodobé	068				
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
IV.	Dlouhodobé pohledávky					
	1. Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlouhodobé	462				
	2. Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
	3. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
	5. Dlouh. pohl. z nástr. spolufin. ze zahraničí	468				
	6. Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				

	7. Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471			
3.	Oběžná aktiva		8688242,54	8688242,54	7004534,09
I.	Zásoby		335106,98	335106,98	500747,85
	1. Pořízení materiálu	111			
	2. Materiál na skladě	112	335106,98	335106,98	500747,85
	3. Materiál na cestě	119			
	4. Nedokončená výroba	121			
	5. Polotovary vlastní výroby	122			
	6. Výrobky	123			
	7. Pořízení zboží	131			
	8. Zboží na skladě	132			
	9. Zboží na cestě	138			
	10. Ostatní zásoby	139			
II.	Krátkodobé pohledávky		3488282,45	3488282,45	2675947,40
	1. Odběratelé	311	903519,40	903519,40	876625,35
	4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	5000,00	5000,00	224041,05
	5. Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315			
	6. Posk. návratné finanční výpomoci krátkodobé	316			
	10. Pohledávky za zaměstnanci	335	9009,05	9009,05	21000,00
	11. Zúčtování s inst. soc. zab. a zdr. poj.	336			
	12. Daň z příjmů	341			
	13. Jiné přímé daně	342			
	14. Daň z přidané hodnoty	343			
	15. Jiné daně a poplatky	344			
	16. Pohledávky za vybranými ústř.vlád.institucemi	346			
	17. Pohledávky za vybranými míst.vlád. institucemi	348			
	18. Pohledávky za účastníky sdružení	351			
	23. Krátkodobé pohl. z nástr. spolufinan. ze zahr.	371			
	24. Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373			
	25. Náklady příštích období	381	18274,00	18274,00	22793,00
	26. Příjmy příštích období	385			
	27. Dohadné účty aktivní	388	2552480,00	2552480,00	1531488,00
	28. Ostatní krátkodobé pohledávky	377			
III.	Krátkodobý finanční majetek		4864853,11	4864853,11	3827838,84
	1. Majetkové cenné papíry k obchodování	251			
	2. Dluhové cenné papíry k obchodování	253			
	3. Jiné cenné papíry	256			
	4. Termínované vklady krátkodobé	244			
	5. Jiné běžné účty	245			
	9. Běžný účet	241	4670094,93	4670094,93	3588509,71
	10. Běžný účet FKSP	243	177827,18	177827,18	196501,13
	15. Ceniny	263	922,00	922,00	488,00
	16. Peníze na cestě	262			
	17. Pokladna	261	16009,00	16009,00	42340,00
			1	2	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	OBDOBÍ		
			BĚŽNÉ	MINULÉ	
ASIVA CELKEM			85674819,67	61096008,22	
3.	Vlastní kapitál		80192666,17	56417417,56	
I.	Jméni účetní jednotky a upravující položky		77158395,71	54263292,71	
	1. Jméni účetní jednotky	401	66153236,27	54263292,71	
	3. Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	11005159,44		
	4. Kurzové rozdíly	405			
	5. Oceňovací rozdíly při prvot.použ. metody	406			

6. Jiné oceňovací rozdíly	407		
7. Opravy minulých období	408		
II. Fondy účetní jednotky		2494218,67	2154124,85
1. Fond odměn	411	34632,20	34632,20
2. Fond kulturních a sociálních potřeb	412	192997,63	222931,13
3. Rezervní fond tvořený ze zlepš. výsl. hospod.	413	244165,27	244165,27
4. Rezervní fond z ostatních titulů	414	487386,00	324257,00
5. Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	1535037,57	1328139,25
6. Ostatní fondy	419		
III. Výsledek hospodaření		540051,79	
1. Výsledek hospodaření běžného účetního období	493	540051,79	
2. Výsledek hospodaření ve schval. řízení	431		
3. Nerozdělený zisk, neuhr. ztráta minulých let	432		
IV. Cizí zdroje		5482153,50	4678590,66
I. Rezervy			
1. Rezervy	441		
II. Dlouhodobé závazky		2552480,00	
1. Dlouhodobé úvěry	451		
2. Přijaté návratné fin. výpomoci dlouhodobé	452		
4. Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
7. Dlouh. závazky z nástrojů spolufin. ze zahr.	458		
8. Ostatní dlouhodobé závazky	459		
9. Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	2552480,00	
III. Krátkodobé závazky		2929673,50	4678590,66
1. Krátkodobé úvěry	281		
4. Jiné krátkodobé půjčky	289		
5. Dodavatelé	321	377364,10	361149,99
7. Krátkodobé přijaté zálohy	324	177513,40	294007,20
9. Přijaté návratné fin. výpomoci krátkodobé	326		
13. Zaměstnanci	331	1349999,00	1283317,00
14. Jiné závazky vůči zaměstnancům	333		
15. Zúčtování s institucemi soc.zab. a zdrav.poj.	336	749941,00	709786,00
16. Daň z příjmů	341		
17. Jiné přímé daně	342	169507,00	171559,00
18. Daň z přidané hodnoty	343	64855,00	21360,00
19. Jiné daně a poplatky	344		
20. Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
21. Závazky k vybraným ústř. vlád. institucím	347		
22. Závazky k vybraným místním vlád. institucím	349		7,00
23. Závazky k účastníkům sdružení	352		
29. Krátkodobé závazky z nástrojů spolufin. ze zahr.	372		
30. Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		1531488,00
31. Výdaje příštích období	383		
32. Výnosy příštích období	384	17390,00	10710,00
33. Dohadné účty pasivní	389	23104,00	295206,47
34. Ostatní krátkodobé závazky	378		

PŘÍLOHA II: ROZVAHA K 31. 12. 2013 V KČ

Rozvaha

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

ZAKLADNÍ SKOLA a MATERSKA SKOLA P
DEMLOVA 18 OLCMOUC 772 00
příspěvková organizace
61989665

sestavená k: 31.12.2013

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
okamžik sestavení: 04.02.2014 10:43:18

Číslo oložky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			MINULÉ
			1 BRUTTO	2 BĚŽNÉ KOREKCE	3 NETTO	
	KTIVA CELKEM		115343295,23	33523010,42	81820284,81	85674819,67
	Stálá aktiva		109845359,95	33523010,42	76322349,53	76986577,13
	I. Dlouhodobý nehmotný majetek		92294,00	92294,00		
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
	2. Software	013				
	3. Ocenitelná práva	014				
	4. Povolenky na emise a preferenční limity	015				
	5. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	92294,00	92294,00		
	6. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
	7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
	8. Usp. účet tech. zhodnocení dl. nehmot. majetku	044				
	9. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
	II. Dlouhodobý hmotný majetek		109753065,95	33430716,42	76322349,53	76986577,13
	1. Pozemky	031	5641537,00		5641537,00	5641537,00
	2. Kulturní předměty	032				
	3. Stavby	021	79642211,51	9993676,00	69648535,51	70425609,71
	4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	9827403,12	8795126,10	1032277,02	919430,42
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
	6. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	14641914,32	14641914,32		
	7. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
	8. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042				
	9. Usp. účet tech. zhodnocení dl. hmot. majetku	045				
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
	III. Dlouhodobý finanční majetek					
	1. Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
	2. Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
	5. Termínované vklady dlouhodobé	068				
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
	IV. Dlouhodobé pohledávky					
	1. Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlouhodobé	462				
	2. Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
	3. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
	5. Dlouh. pohl. z nástr. spolufin. ze zahraničí	468				
	6. Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				

7. Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471			
Oběžná aktiva		5497935,28	5497935,28	8688242,54
I. Zásoby		400924,92	400924,92	335106,98
1. Pořízení materiálu	111			
2. Materiál na skladě	112	400924,92	400924,92	335106,98
3. Materiál na cestě	119			
4. Nedokončená výroba	121			
5. Polotovary vlastní výroby	122			
6. Výrobky	123			
7. Pořízení zboží	131			
8. Zboží na skladě	132			
9. Zboží na cestě	138			
10. Ostatní zásoby	139			
II. Krátkodobé pohledávky		847790,98	847790,98	3488282,45
1. Odebíratelé	311	705063,50	705063,50	903519,40
4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	16120,47	16120,47	5000,00
5. Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315			
6. Posk. návratné finanční výpomoci krátkodobé	316			
10. Pohledávky za zaměstnanci	335	19030,51	19030,51	9009,05
11. Zúčtování s inst. soc. zab. a zdr. poj.	336			
12. Daň z příjmů	341			
13. Jiné přímé daně	342			
14. Daň z přidané hodnoty	343			
15. Jiné daně a poplatky	344			
16. Pohledávky za vybranými ústř.vlád.institucemi	346			
17. Pohledávky za vybranými míst.vlád. institucemi	348			
18. Pohledávky za účastníky sdružení	351			
23. Krátkodobé pohl. z nástr. spolufinan. ze zahr.	371	86200,00	86200,00	
24. Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373			
25. Náklady příštích období	381	21376,50	21376,50	18274,00
26. Příjmy příštích období	385			
27. Dohadné účty aktivní	388			2552480,00
28. Ostatní krátkodobé pohledávky	377			
III. Krátkodobý finanční majetek		4249219,38	4249219,38	4864853,11
1. Majetkové cenné papíry k obchodování	251			
2. Dluhové cenné papíry k obchodování	253			
3. Jiné cenné papíry	256			
4. Termínované vklady krátkodobé	244			
5. Jiné běžné účty	245			
9. Běžný účet	241	4047361,46	4047361,46	4670094,93
10. Běžný účet FKSP	243	141783,92	141783,92	177827,18
15. Ceniny	263	262,00	262,00	922,00
16. Peníze na cestě	262			
17. Pokladna	261	59812,00	59812,00	16009,00
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1 OBDOBÍ BĚŽNÉ	2 OBDOBÍ MINULÉ
ASIVA CELKEM			81820284,81	85674819,67
Vlastní kapitál			78453035,78	80192666,17
I. Jméni účetní jednotky a upravující položky			76494168,11	77158395,71
1. Jméni účetní jednotky	401		65603777,77	66153236,27
3. Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403		10890390,34	11005159,44
4. Kurzové rozdíly	405			
5. Oceňovací rozdíly při prvot.použ. metody	406			

6. Jiné oceňovací rozdíly	407		
7. Opravy minulých období	408		
II. Fondy účetní jednotky		1958867,67	2494218,67
1. Fond odměn	411	34632,20	34632,20
2. Fond kulturních a sociálních potřeb	412	157855,43	192997,63
3. Rezervní fond tvořený ze zlepš. výsl. hospod.	413	784217,06	244165,27
4. Rezervní fond z ostatních titulů	414	5000,00	487386,00
5. Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	977162,98	1535037,57
6. Ostatní fondy	419		
III. Výsledek hospodaření			540051,79
1. Výsledek hospodaření běžného účetního období	493		540051,79
2. Výsledek hospodaření ve schval. řízení	431		
3. Výsledek hospodaření minulých účetních období	432		
Cizí zdroje		3367249,03	5482153,50
I. Rezervy			
1. Rezervy	441		
II. Dlouhodobé závazky			2552480,00
1. Dlouhodobé úvěry	451		
2. Přijaté návratné fin. výpomoci dlouhodobé	452		
4. Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
7. Dlouh. závazky z nástrojů spolufin. ze zahr.	458		
8. Ostatní dlouhodobé závazky	459		
9. Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		2552480,00
III. Krátkodobé závazky		3367249,03	2929673,50
1. Krátkodobé úvěry	281		
4. Jiné krátkodobé půjčky	289		
5. Dodavatelé	321	673626,40	377364,10
7. Krátkodobé přijaté zálohy	324	355913,20	177513,40
9. Přijaté návratné fin. výpomoci krátkodobé	326		
13. Zaměstnanci	331	1314471,00	1349999,00
14. Jiné závazky vůči zaměstnancům	333		
15. Zúčtování s institucemi soc.zab. a zdrav.poj.	336	712441,00	749941,00
16. Daň z příjmů	341		
17. Jiné přímé daně	342	162092,00	169507,00
18. Daň z přidané hodnoty	343	104529,00	64855,00
19. Jiné daně a poplatky	344	678,00	
20. Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
21. Závazky k vybraným ústř. vlád. institucím	347		
22. Závazky k vybraným místním vlád. institucím	349		
23. Závazky k účastníkům sdružení	352		
29. Krátkodobé závazky z nástrojů spolufin. ze zahr.	372		
30. Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
31. Výdaje příštích období	383		
32. Výnosy příštích období	384	18502,00	17390,00
33. Dohadné účty pasivní	389	24996,43	23104,00
34. Ostatní krátkodobé závazky	378		

PŘÍLOHA III: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY K 31. 12. 2012

Výkaz zisku a ztráty

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

ZAKLADNI SKOLA a MATERSKA SKOLA p.o
DEMLOVA 18 OLOMOUC 772 00
příspěvková organizace
61989665

sestavená k: 31.12.2012

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
okamžik sestavení:11.02.2013 08:20:34

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2		3		4	
			BĚŽNÉ OBDOBÍ				MINULÉ OBDOBÍ			
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost		
I.	NÁKLADY CELKEM		40240653,70	3334340,97	38859638,06					3277398,50
I.	Náklady z činnosti		40240653,70	3334340,97	38771936,56					3275815,50
1.	Spotřeba materiálu	501	7213458,75	1707591,45	8127323,52					1566569,06
2.	Spotřeba energie	502	3112042,88	396723,74	3048254,48					470293,97
3.	Spotřeba jiných neskl. dodávek	503								
4.	Prodané zboží	504								9566,37
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506								
6.	Aktivace oběžného majetku	507								
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508								
8.	Opravy a udržování	511	1710110,75	96205,00	1468166,30					216254,50
9.	Cestovné	512	18664,00		14544,00					
10.	Náklady na reprezentaci	513								
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516								
12.	Ostatní služby	518	1082588,84	164568,77	1228500,89					102145,60
13.	Mzdové náklady	521	18707647,00	699670,00	17676140,00					676900,00
14.	Zákonné sociální pojištění	524	6066809,00	212759,00	5926489,00					223723,00
15.	Jiné sociální pojištění	525	74793,00	2778,00						
16.	Zákonné sociální náklady	527	260801,14	24243,18	173984,00					6372,00
17.	Jiné sociální náklady	528	38318,00		103858,23					
18.	Daň silniční	531								
19.	Daň z nemovitostí	532								
20.	Jiné daně a poplatky	538								
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541								
23.	Jiné pokuty a penále	542								
24.	Dary	543								
25.	Prodaný materiál	544		9770,83						
26.	Manka a škody	547								
27.	Tvorba fondů	548								
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	989623,00		934601,60					
29.	Prodaný dlouh. nehm. maj.	552								
30.	Prodaný dlouh. hm. maj.	553								
31.	Prodané pozemky	554								
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555								
33.	Tvorba a zúčtování opr. položek	556								
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	2181,00							
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	962867,90	20031,00						
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	748,44		70074,54					3991,00
II.	Finanční náklady				87701,50					1583,00
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561								
2.	Úroky	562								

3.	Kurzové ztráty	563		
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564		
5.	Ostatní finanční náklady	569	87701,50	1583,00
II. Náklady na transfery				
1.	Náklady vybr.ústř.vlád. institucí na transfery	571		
2.	Náklady vybr.míst.vlád. institucí na transfery	572		
V. Daň z příjmu				
1.	Daň z příjmu	591		
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595		

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			1	2	3	4
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
I.	VÝNOSY CELKEM		40679576,34	3435470,12	38667186,48	3469850,08
I.	Výnosy z činnosti		8087044,50	3435470,12	6871367,78	3469850,08
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	7278660,10	1226280,80	6236426,00	1136581,98
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	441865,92	1788048,09	345570,41	1835341,79
3.	Výnosy z pronájmu	603		265651,00		299291,40
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	4466,50	145390,74	4586,50	198634,91
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644		10099,49		
13.	Výnosy prodeje dl. nehm. majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dl. hm. majetku kromě pozemků	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	359823,98		182180,00	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	2228,00		102604,87	
II.	Finanční výnosy		34168,84		29210,70	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	34168,84		29210,70	
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
IV.	Výnosy z transferů		32558363,00		31766608,00	
1.	Výnosy vybr.ústř.vlád. institucí z transferů	671				
2.	Výnosy vybr.míst.vlád. institucí z transferů	672	32558363,00		31766608,00	
C. Výsledek hospodaření						
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		438922,64	101129,15	-192451,58	192451,58
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		438922,64	101129,15	-192451,58	192451,58

PŘÍLOHA IV: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY K 31. 12. 2013

Výkaz zisku a ztráty

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

ZAKLADNI SKOLA a MATERSKA SKOLA p.o
DEMLOVA 18 OLOMOUC 772 00
příspěvková organizace
61989665

sestavená k: 31.12.2013

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
okamžik sestavení:04.02.2014 11:11:38

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
I.	NÁKLADY CELKEM		40864815,22	3199538,49	40240653,70	3334340,97
I.	Náklady z činnosti		40864815,22	3199538,49	40240653,70	3334340,97
1.	Spotřeba materiálu	501	7460066,91	1486907,29	7213458,75	1707591,45
2.	Spotřeba energie	502	2465578,93	383894,50	3112042,88	396723,74
3.	Spotřeba jiných neskl. dodávek	503				
4.	Prodané zboží	504				
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	1790803,70	283584,08	1710110,75	96205,00
9.	Cestovné	512	20392,00		18664,00	
10.	Náklady na reprezentaci	513				
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	1309739,98	88843,42	1082588,84	164568,77
13.	Mzdové náklady	521	18920917,00	637423,00	18707647,00	699670,00
14.	Zákonné sociální pojištění	524	6152428,00	194968,00	6066809,00	212759,00
15.	Jiné sociální pojištění	525	76106,00	3019,00	74793,00	2778,00
16.	Zákonné sociální náklady	527	250296,59	5727,00	260801,14	24243,18
17.	Jiné sociální náklady	528	19153,00		38318,00	
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542				
24.	Dary	543				
25.	Prodaný materiál	544		115172,20		9770,83
26.	Manka a škody	547				
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	1155557,00		989623,00	
29.	Prodaný dlouh. nehm. maj.	552				
30.	Prodaný dlouh. hm. maj.	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opr. položek	556				
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557			2181,00	
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	1242757,21		962867,90	20031,00
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	1018,90		748,44	
II.	Finanční náklady					
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				

Strana: 1

3.	Kurzové ztráty	563
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564
5.	Ostatní finanční náklady	569
II. Náklady na transfery		
1.	Náklady vybr.ústř.vlád. institucí na transfery	571
2.	Náklady vybr.míst.vlád. institucí na transfery	572
V. Daň z příjmu		
1.	Daň z příjmu	591
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			1	2	3	4
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
I.	VÝNOSY CELKEM		40760942,79	3303410,92	40679576,34	3435470,12
I.	Výnosy z činnosti		7636565,46	3303410,92	8087044,50	3435470,12
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	6427946,20	1181096,75	7278660,10	1226280,80
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	636598,77	1764311,02	441865,92	1788048,09
3.	Výnosy z pronájmu	603		237908,05		265651,00
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	3979,90		4466,50	145390,74
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644		120095,10		10099,49
13.	Výnosy prodeje dl. nehm. majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dl. hm. majetku kromě pozemků	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	15000,00		359823,98	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	553040,59		2228,00	
II.	Finanční výnosy		14782,23		34168,84	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	14782,23		34168,84	
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
IV.	Výnosy z tranferů		33109595,10		32558363,00	
1.	Výnosy vybr.ústř.vlád. institucí z transferů	671				
2.	Výnosy vybr.míst.vlád. institucí z transferů	672	33109595,10		32558363,00	
C.	Výsledek hospodaření					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		-103872,43	103872,43	438922,64	101129,15
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		-103872,43	103872,43	438922,64	101129,15